

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU W REJONIE JEZIORA DŁUGIE W OBRĘBIE EWIDENCYJNYM CHYCINA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Autor:
mgr inż. Małgorzata Barszczewska

Bledzew, grudzień 2020

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	4
1. Podstawy formalnoprawne	4
2. Informacje o zawartości oraz głównych celach projektowanego dokumentu	4
3. Powiązania z innymi dokumentami	5
4. Metoda sporządzenia prognozy	5
5. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu	6
6. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	6
II. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE	7
1. Położenie fizycznogeograficzne i administracyjne	7
2. Geologia i geomorfologia	9
3. Złoża kopalin	9
4. Gleby	9
5. Wody powierzchniowe	14
6. Wody podziemne	14
7. Klimat	19
8. Flora	19
9. Fauna	20
10. Obszary i obiekty chronione	21
11. Korytarze ekologiczne	23
12. Krajobraz	25
III. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	26
1. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	26
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	27
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	29
IV. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA	30
1. Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu	30
2.1. Powierzchnia ziemi i gleby	30
2.2. Wody podziemne i powierzchniowe	30
2.3. Klimat	32
2.4. Powietrze atmosferyczne	32
2.5. Różnorodność biologiczna oraz świat roślinny i zwierzęcy	33
2.6. Krajobraz	34
2.7. Zabytki i dobra materialne	34
2.8. Złoża kopalin	35
2.9. Klimat akustyczny	35
2.10. Pola elektromagnetyczne	35
2.11. Zdrowie i warunki życia ludzi	36
2.12. Obszary i obiekty chronione	36
2.12. Transgraniczne oddziaływania na środowisko	37
V. ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE I KOMPENSACJA PRZYRODNICZA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ	38
1. Rozwiązania mające na zapobieganie i ograniczanie	38
1.1. Środowisko przyrodnicze	38
1.2. Zdrowie i warunki życia ludzi	39
2. Kompensacja przyrodnicza	39
VI. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W DOKUMENCIE	40
VII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	41
Literatura	44
Spis rycin	44
Spis tabel	44

I. WPROWADZENIE

1. Podstawy formalnoprawne

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko jest częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie Jeziora Długie w obrębie ewidencyjnym Chycina, (zwany dalej „planem”), zainicjowany uchwałą Nr XIX/171/20 Rady Gminy Bledzew z dnia 29 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie Jeziora Długie w obrębie ewidencyjnym Chycina. Sporządzenie prognozy wynika z obowiązku, jaki nakłada art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2020 poz. 283 ze zm.).

Celem prognozy jest zidentyfikowanie potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, które mogą wystąpić w środowisku, w związku z realizacją dopuszczonych w tym dokumencie przekształceń (zmian funkcji i sposobu zagospodarowania terenów). Ponadto prognoza określa możliwości zapobiegania i ograniczania potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją postanowień dokumentu.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy:

- został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Międzyrzeczu (pismo z dnia 6 listopada 2020 r., znak NS.NZ.4201.77.2020) oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. (pismo z dnia 16 listopada 2020 r. znak WZŚ.411.154.2020.RD);
- wypełnia zapisy art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- odpowiada szczegółowości planu oraz szczegółowości dostępnych opracowań, w których dokonuje się waloryzacji środowiska (opracowanie ekofizjograficzne, waloryzacje przyrodnicze, opracowania i raporty o stanie środowiska, plany i programy i in.).

2. Informacje o zawartości oraz głównych celach projektowanego dokumentu

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bledzew przyjęte uchwałą Nr I/127/20 Rady Gminy Bledzew z dnia 27 marca 2020 r., dla większości przedmiotowego obszaru określa funkcję kierunkową: tereny rolnicze wyższych klas bonitacyjnych i tereny rolnicze niższych klas bonitacyjnych. Przy drodze powiatowej z Chycina do Kurska i Zamostowa (po obu jej stronach) przewidziane są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy rekreacji indywidualnej. Przewidywane zagospodarowanie obszaru planu jest zgodne z założeniami studium. Sporządzenie planu miejscowego pozwoli na prawne usankcjonowanie ustaleń studium

oraz ochronę gruntów rolnych i krajobrazu przed niekontrolowanym rozprzestrzenianiem się zabudowy możliwym na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. W planie miejscowym wprowadzona zostanie ochrona gruntów rolnych, linii brzegowej Jeziora Długie, terenów leśnych i łąkowych, a możliwość zabudowy zostanie ograniczona do obszaru dopuszczonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Zakres prac planistycznych będzie uwzględniał elementy określone w art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stosownie do przedmiotu planu miejscowego, w szczególności: przeznaczenie terenów, zasady kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasady dziedzictwa kulturowego oraz zasady obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej.

Przedmiotowy plan składa się z dwóch wzajemnie ze sobą powiązanych części:

- **tekst planu** – treść uchwały,
- **rysunek planu** – część graficzna obrazująca na mapie topograficznej w skali 1:1000 zagadnienia opisane w tekście planu i stanowiąca załącznik do uchwały.

3. Powiązania z innymi dokumentami

Dla terenu planu sporządzone zostało *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe* (Małgorzata Barszczewska, Bledzew, 2020 r.), w którym dokonano opisu struktury ekofizjograficznej i określono przydatność terenów pod zainwestowanie. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdza się, że ustalenia projektu planu dostosowane zostały do zasad i wytycznych określonych w opracowaniu ekofizjograficznym. Ponadto przy pracach projektowych kierowano się ustaleniami i wytycznymi zawartymi w innych dokumentach. Należą do nich m.in.:

- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp. (Uchwała Nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 24 kwietnia 2018 r.),*
- *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bledzew na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 (Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja, Bledzew, 2019 r.),*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bledzew (Uchwała Nr I/127/20 Rady Gminy Bledzew z dnia 27 marca 2020 r.).*

4. Metoda sporządzenia prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera ocenę hipotetyczną, która oparta jest na założeniu pełnej realizacji ustaleń planu, w wielkości i skali maksymalnej, na jakie plan pozwala. W rzeczywistości plan określa jedynie ramy dla przekształceń i możliwości zmian zagospodarowania, które w okresie jego obowiązywania nie zawsze zostaną wykorzystane.

Przyjęta metoda składała się z następujących etapów pracy:

- rozpoznanie i opis stanu środowiska przyrodniczego na podstawie opracowania ekofizjograficznego,
- analiza dostępnych materiałów kartograficznych, inwentaryzacyjnych, raportów z zakresu ochrony przyrody, ochrony środowiska, obejmujących obszar gminy,
- zapoznanie się z projektem planu, analiza zapisów planu,
- identyfikacja i ocena wpływu rozwiązań planistycznych na środowisko,
- sformułowanie propozycji ograniczających wpływ skutków ustaleń planu na środowisko.

5. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

Kontrole i monitoring poszczególnych komponentów środowiska będą wykonywane w ramach przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa lokalnego. Pośrednio oceny zmian w środowisku na skutek realizacji ustaleń planu dokonywane będą w dokumentach takich jak np. *Program ochrony środowiska*, *Program gospodarki odpadami*. Nie proponuje się specjalnego monitoringu skutków realizacji ustaleń projektu planu na środowisko.

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska.

6. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Złożoność zjawisk przyrodniczych oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych mogą stanowić utrudnienie przy sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko. Jednakże, podczas opracowywania niniejszej prognozy nie napotkano żadnych trudności ani luk w stanie współczesnej wiedzy, mogących wpłynąć na opis stanu środowiska oraz ocenę oddziaływań skutków realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu.

II. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

1. Położenie fizycznogeograficzne i administracyjne

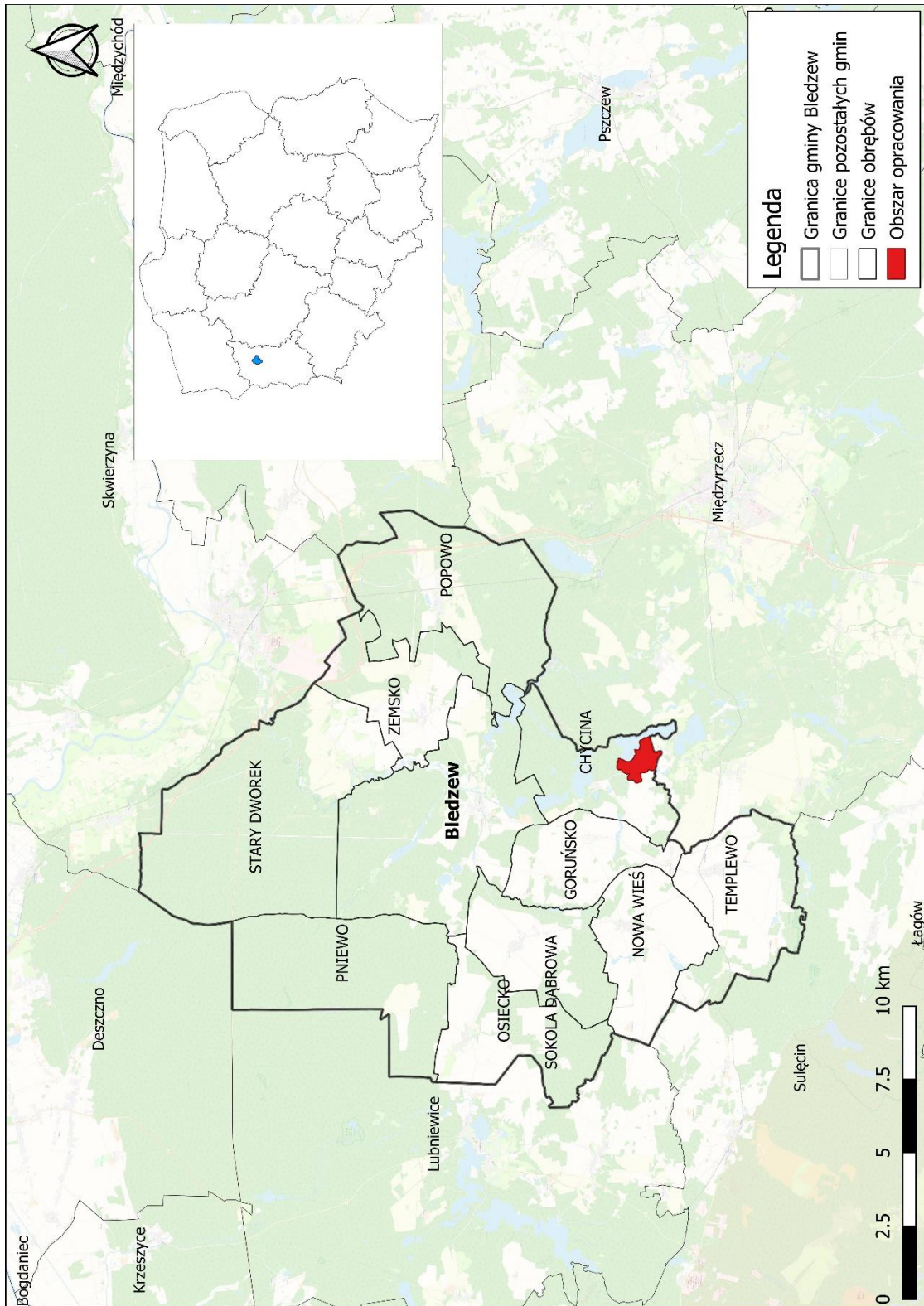
Obszar opracowania zlokalizowany jest w gminie Bledzew. Zgodnie z podziałem administracyjnym gmina Bledzew położona jest w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego, w powiecie międzyrzeckim, w podregionie gorzowskim. Obszar ten dotyczy gruntów o powierzchni około 110 ha, znajdujących się na zachód od brzegu Jeziora Długie, przy drodze powiatowej pomiędzy miejscowościami Chycina i Zamostowo, przy granicy z gminą Międzyrzecz.

Tab. 1. Położenie obszaru planu wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Obszar mpzp	
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Pojezierze Południowobałtyckie
Makroregion	Pojezierze Lubuskie
Mezoregion	Bruzda Zbąszyńska

Źródło: opracowanie własne na podstawie podziału fizycznogeograficznego Polski wg Kondrackiego (2002)

Obszar opracowania znajduje się w granicach mezoregionu *Bruzda Zbąszyńska*. Jest to nizinna o młodoglacjalnym krajobrazie i wysokościach względnych wynoszących 45-138 m n.p.m. Jest to szerokie obniżenie wykorzystywane przez lewy dopływ Warty – Obrę. Wypełniona jest utworami polodowcowymi (głównie – pola kemowe), związanymi z wytapianiem się lądolodu.

Ryc. 1. Położenie administracyjne obszaru opracowania

2. Geologia i geomorfologia

Obszar województwa lubuskiego ma budowę wielopiętrową – każde z pięter ma swój zespół skał, natomiast na powierzchni widoczne są jedynie utwory piętra młodopalpejskiego – trzeciorzędowe i czwartorzędowe, których miąższość na analizowanym terenie sięga 200-250 m. Według Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1 : 50 000 (arkusz Trzemeszno Lubuskie) na analizowanym terenie występują przede wszystkim piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe), ale także stwierdzono gliny zwałowe oraz namuły.

Przedmiotowy obszar posiada w większości jednostajne ukształtowanie terenu, cechujące się lekko falistą rzeźbą terenu. Analizując morfologię obszaru planu można stwierdzić, iż jest to teren bez wyraźnych wypiętrzeń, gdzie deniwelacje osiągają wartość 1-3 m, a średnia wysokość terenu wynosi ok. 49 m n.p.m. Obszar przez który przechodzi droga z północnego-zachodu na południowy wschód znajduje się na lokalnym wypiętrzeniu, którego wysokość osiąga wartość 50-57 m n.p.m. Najwyższa rzędna terenu wynosi ok. 58 m n.p.m. i występuje w części południowej obszaru, zaś najniższa ok. 41 m n.p.m. na wschodzie obszaru.

3. Złóża kopalin

Na analizowanym terenie nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

4. Gleby

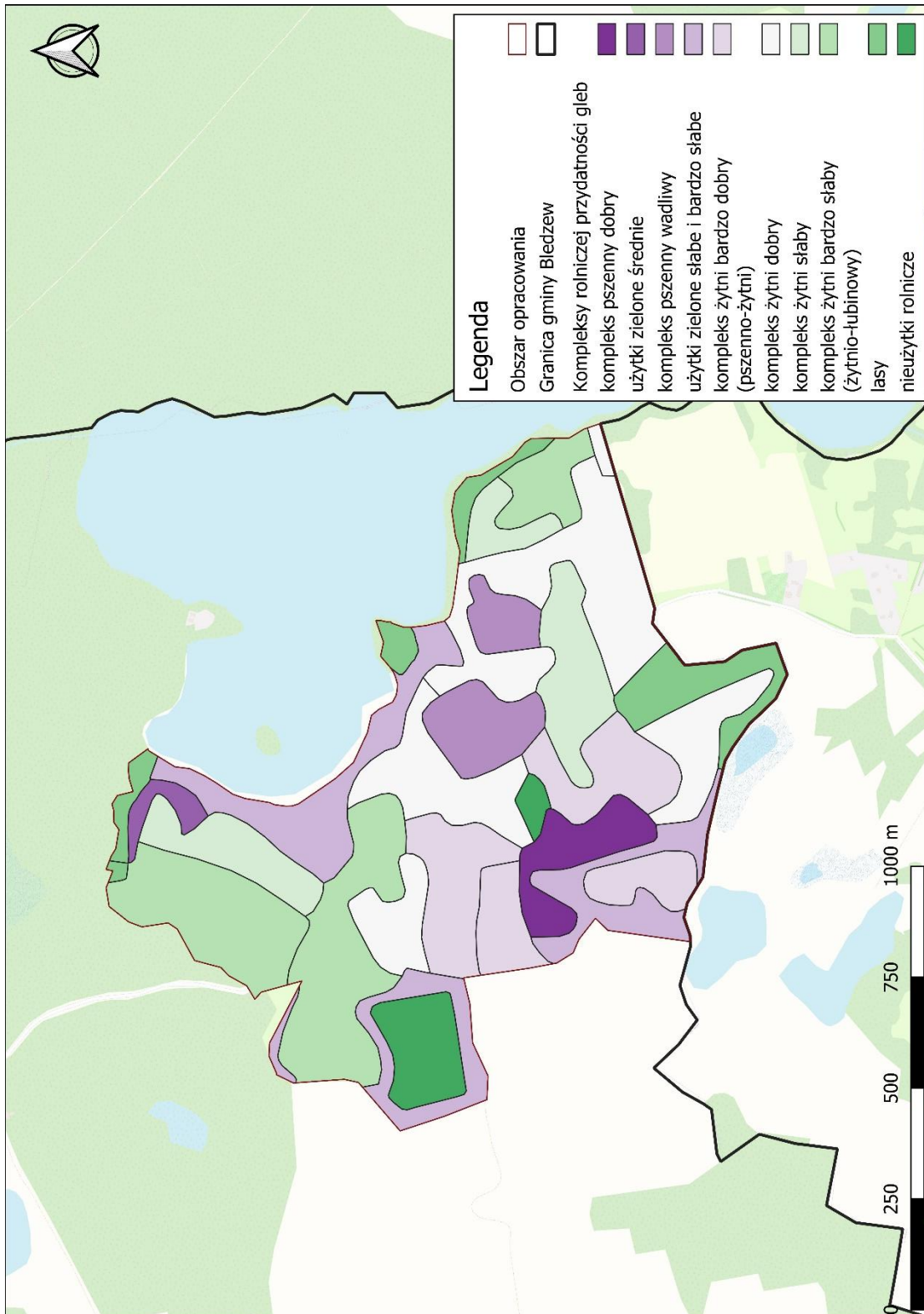
Obszar opracowania położony jest w regionie glebowo-rolniczym zwanym Regionem Przytocznej. Zmienność podłoża skalnego i ukształtowanie powierzchni, a w następstwie zróżnicowanie lokalnych warunków hydrologicznych, klimatycznych i florystycznych zdeterminowały przebieg procesów glebotwórczych na analizowanym terenie.

Większość gruntów ornych tego terenu stanowią gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, należące do kompleksu żytniego dobrego i żytniego słabego oraz do kompleksu żytniego bardzo słabego, natomiast w mniejszym stopniu do kompleksu pszennego dobrego i żytniego bardzo dobrego. Występują tutaj również dwa płaty gleb brunatnych właściwych, stanowiące kompleks pszenno-wadliwy. Do pozostałych gleb należą czarne ziemie właściwe, czarne ziemie zdegradowane i gleby szare, rozrzucone wzdłuż jeziora Długie, a także na południowym zachodzie oraz niewielki fragment na północy przedmiotowego terenu. Należą one do kompleksu żytniego bardzo dobrego, bądź tworzą użytki zielone średnie lub też znajdują się pod lasami. Występują tutaj także gleby torfowe i murszowo-torfowe zlokalizowane nad Jeziorem Długie, wokół zbiornika Pijawno oraz na południowym zachodzie analizowanego obszaru. Gleby te należą do użytków zielonych słabych i bardzo słabych.

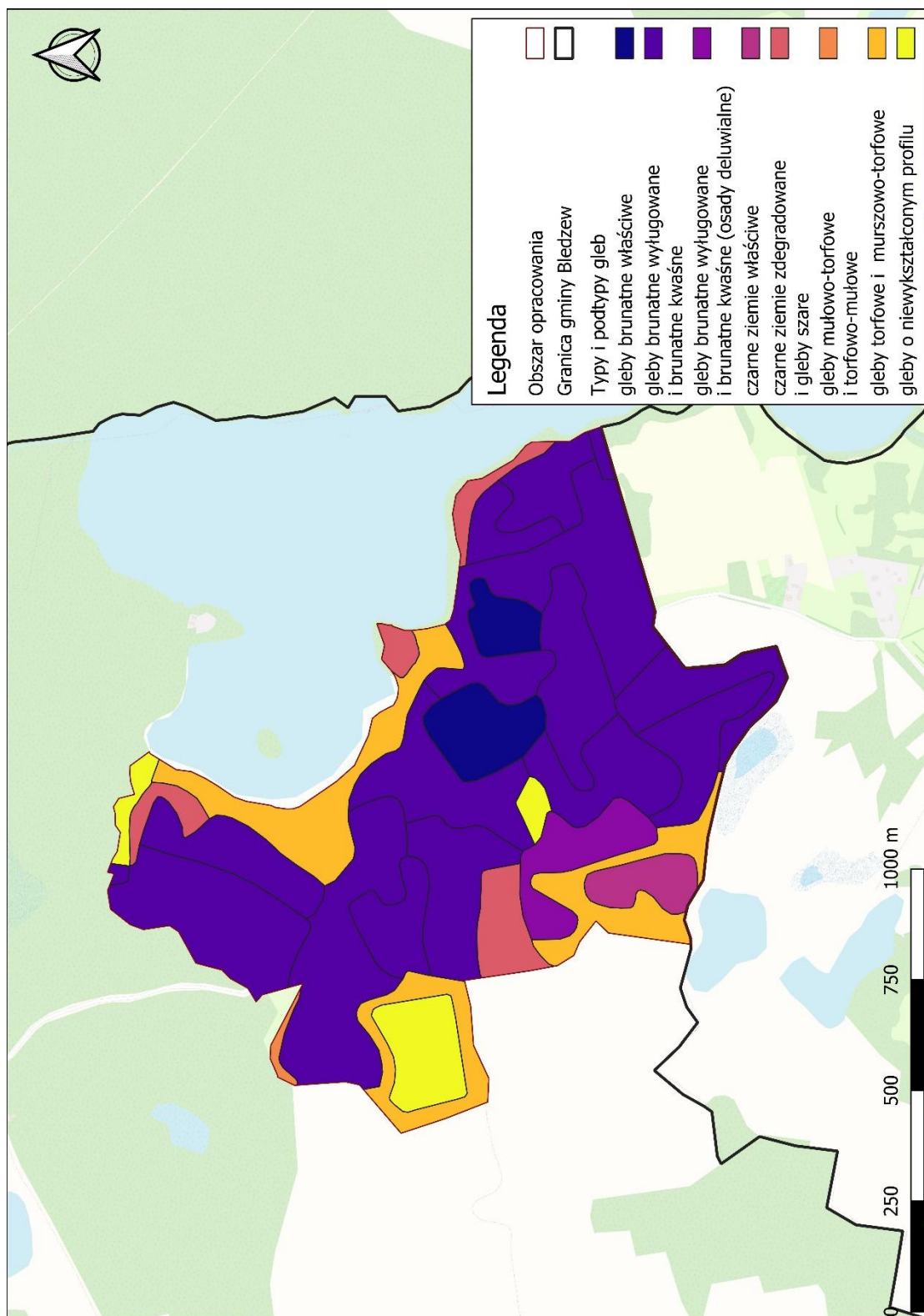
Analizując gleby pod kątem gatunków i rodzajów w obszarze planu dominują piaski gliniaste (lekkie, lekkie pylaste i mocne pylaste) oraz słabogliniaste i słabogliniaste pylaste. Duże powierzchnie na południu obszaru zajmują także gleby pyłowe lekkie i średnie.

Niewielkie płyty wzdłuż jeziora Długie, wokół stawu Pijawno oraz na południowym zachodzie pokryte są torfami niskimi.

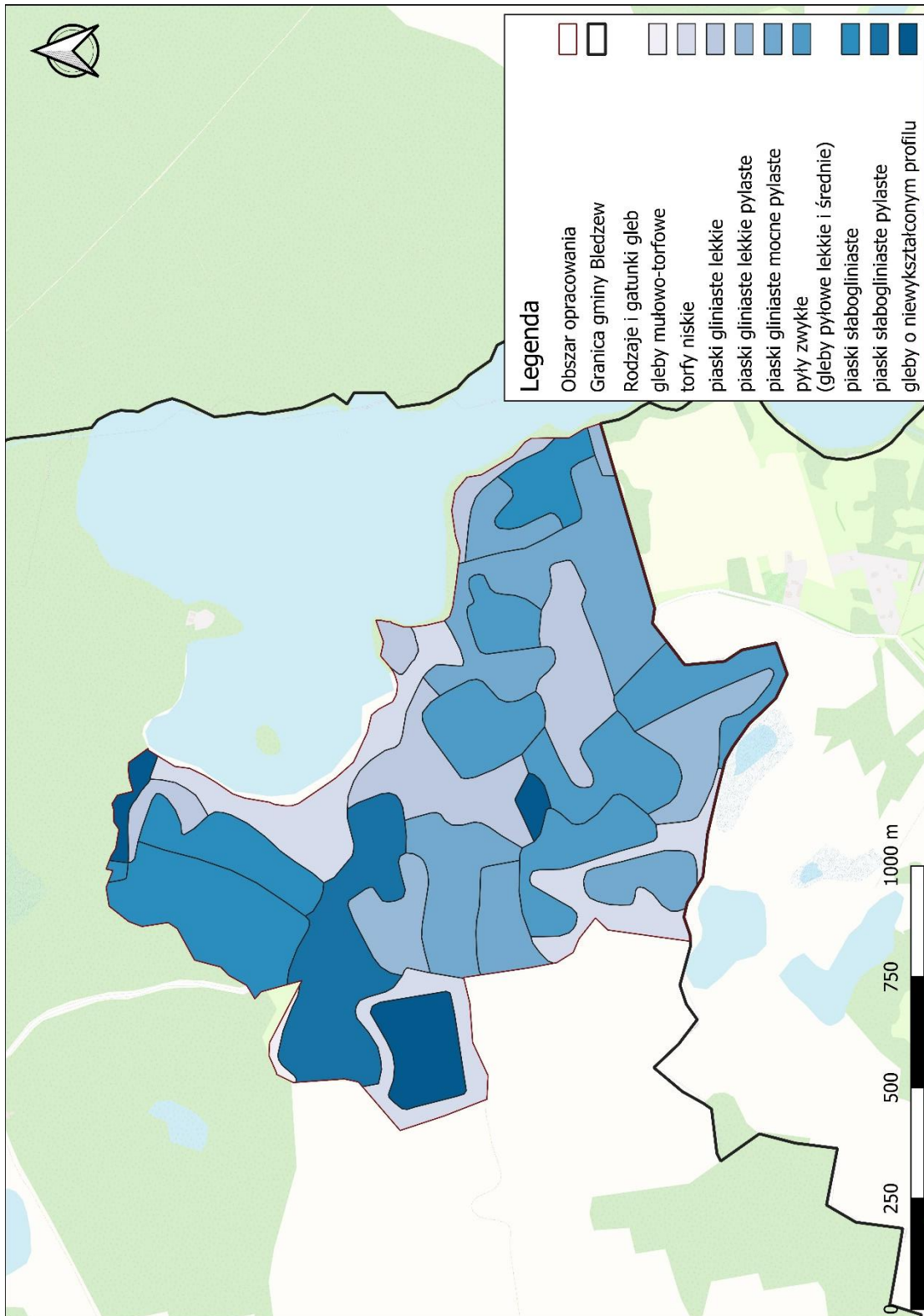
Biorąc pod uwagę bonitacyjną klasyfikację gruntów ornych występujących w granicach planu należy zauważyć, iż duży udział mają tutaj gleby orne dobre (IIIa) oraz gleby orne średnio dobre (IIIb), w podobnym stopniu występują gleby orne średniej jakości, lepsze (IVa), a także gleby orne średniej jakości, gorsze (IVb). Dużą powierzchnię zajmują także gleby orne słabe (V) i gleby orne najslabsze (VI). Ponadto głównie wzdłuż Jeziora Długie oraz na zachodzie planu występują łąki trwałe średniej jakości (ŁIV) oraz słabe (ŁV).

Ryc. 2. Kompleksy rolniczej przydatności gleb (źródło: IUNG Puławy)

Ryc. 3. Typy i podtypy gleb (źródło: IUNG Puławy)

Ryc. 4. Rodzaje i gatunki gleb (źródło: IUNG Puławy)

5. Wody powierzchniowe

Gmina Bledzew, zgodnie z Atlasem Podziału Hydrograficznego Polski (2005), położona jest w zlewni rzeki Obry. W granicach obszaru opracowania wody powierzchniowe reprezentowane są przez zbiornik wodny *Pijawno*, rowy melioracyjne lub ich pozostałości, a także lokalne, okresowo wysychające śródpolne oczka wodne.

Obszar planu znajduje się w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) dla wód płynących o nazwie RW60002518789529 *Jeziorna*. Stanowi ona podstawowy element podziału hydrograficznego obszaru dorzecza i tym samym procesu planowania w gospodarowaniu wodami. JCWP zostały zidentyfikowane m.in. w celu umożliwienia dokładnego opisu jej charakterystyki oraz określenia jej obecnego stanu, określenia dla jej typów warunków referencyjnych (tzw. wzorca dobrego stanu), określenia celów środowiskowych oraz wyznaczenia działań służących osiągnięciu zakładanych celów środowiskowych.

6. Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym obszar planu leży w Regionie Wielkopolskim (VI), subregionie lubusko-poznańskim. Cechą charakterystyczną modelu hydrogeologicznego jest dwupoziomowy czwartorzędowo-mioceni, złożony system wodonośny, który tworzą struktury hydrogeologiczne różnej genezy, o zróżnicowanej ciągłości. Jest to system wielowarstwowy wód podziemnych w utworach czwartorzędu i miocenu, ściśle powiązanych z wodami Obry i jej dopływów. Dla zaspokojenia potrzeb wodnych omawianego rejonu zasadnicze znaczenie mają wody czwartorzędowe, natomiast udział wód trzeciorzędowych w całkowitym poborze wód jest niewielki.

Na warunki inżyniersko-geologiczne największy wpływ mają wody występujące w osadach zlodowacenia bałtyckiego. W badanej strefie mamy do czynienia z dwoma poziomami wodonośnymi, pierwszy – w osadach piaszczysto-żwirowych związanych z fazą poznańską i pomorską zlodowacenia bałtyckiego, drugi – w osadach piaszczysto-żwirowych fazy leszczyńskiej zlodowacenia bałtyckiego. Poziom pierwszy występuje w utworach wodnolodowcowych i rzecznych. Łączy się też z piaskami występującymi w obrębie osadów jeziornych. Zwierciadło wody tego poziomu ustala się w strefie głębokości 0,5-4,0 m p.p.t., lecz najczęściej na głębokości 1-3 m. Poziom drugi tworzą piaski i żwiry wodnolodowcowe podścielone glinami zwałowymi tej samej fazy zlodowacenia i występuje na głębokości średnio 2-4 m p.p.t.

Zgodnie z informacjami pozyskanymi z *Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej PGW Wody Polskie w Poznaniu* w granicach opracowania nie występują strefy ochronne ujęć wód oraz nie ustanowiono obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Według *Mapy obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce, wymagających szczególnej ochrony* (Kleczkowski i inni, 1990) obszar objęty opracowaniem znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* obszar planu położony jest w obrębie JCWPd nr PLGW600059 regionu wodnego Warty. Wydzielona jednolita część wód podziemnych charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym, a osiągnięcie celów środowiskowych tej JCWPd nie jest zagrożone.

Tab. 2. Jednolite części wód powierzchniowych występujące w granicach opracowania

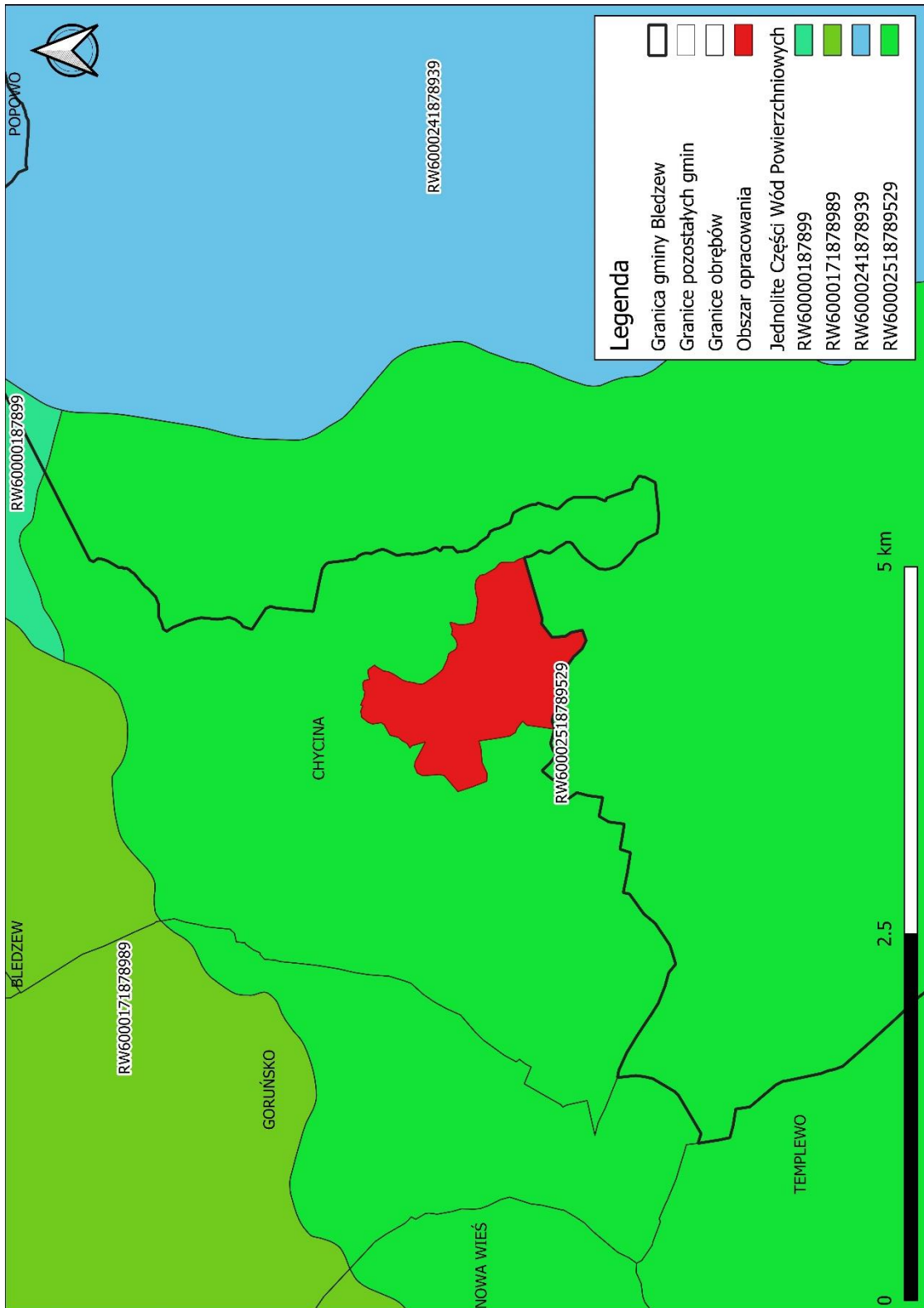
l.p.	nr i nazwa JCWP	typ JCWP	status	aktualny stan JCWP	cel środowiskowy		ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
					stan lub potencjał ekologiczny	stan chemiczny	
1.	RW60002518789529 Jeziorna	cieki łączące jeziora (25)	naturalna część wód	dobry	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieką istotnego – Jeziorna od ujścia do jeziora Chycina	dobry stan chemiczny	niezagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

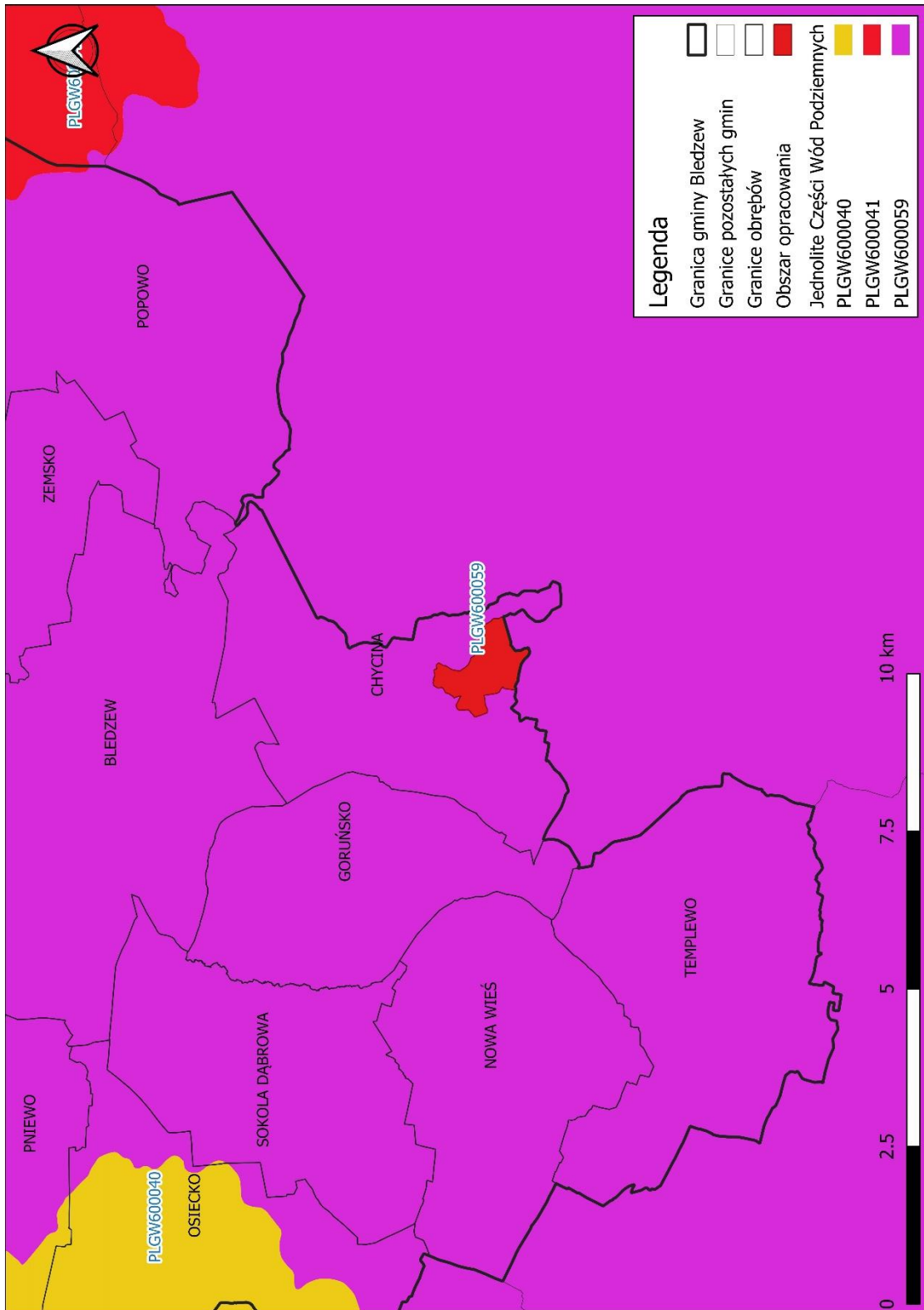
Tab. 3. Jednolite części wód podziemnych występujące w granicach opracowania

l.p.	nr i nazwa JCWP	region wodny	dorzecze	stan ilościowy	stan chemiczny	cel środowiskowy		ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
						stan chemiczny	stan ilościowy	
1.	PLGW600059	Warty	Odra	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	niezagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Ryc. 6. Obszar opracowania na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

Ryc. 7. Obszar opracowania na tle Jednostek Części Wód Podziemnych

7. Klimat

Typy pogody na analizowanym obszarze kształtują się przede wszystkim pod wpływem ścierania się nad Europą Środkową oceanicznych i kontynentalnych mas powietrza, jednakże z przewagą wpływu oceanu Atlantyckiego. Gmina Bledzew leży na styku trzech regionów klimatycznych: Pojezierza Lubuskiego, Wzgórz Sulęcińsko-Targowskich, regionu Skwierzyńsko-Zbąszynieckiego. Według J. Januszewskiego (1961) obszar należy do najcieplejszych terenów województwa lubuskiego. Występują tu mniejsze amplitudy temperatury, krótsze i łagodniejsze zimy, długi okres wegetacyjny oraz ciepłe i długie lata. Zimą dominują wiatry z kierunku północno-zachodniego i południowo-zachodniego, z maksymalnym udziałem wiatru zachodniego, natomiast latem z kierunku zachodniego, północno-wschodniego i południowo-wschodniego.

Według regionalizacji klimatycznej Polski A. Wosia (1993) obszar opracowania położony jest w Regionie Lubuskim (R-XIV). Specyficzną cechą tego regionu jest stosunkowo częste występowanie dni z pogodą gorącą, słoneczną, bez opadu. Mniej jest dni z typami pogody przymrozkowej.

8. Flora

Według Geobotanicznego Podziału Polski (W. Szafer i K. Zarzycki 1972) analizowany obszar leży w granicach Państwa Holarktydy, Obszaru Eurosyberyjskiego, Prowincji Niżowo–Wyżynnej – Środkowoeuropejskiej, Działu Bałtyckim (A), Poddziale Pas Wielkich Dolin (A2), Krainie Wielkopolsko-Kujawskiej (7), Okręgu Lubuskim (7b). Według Podziału Polski na Krainy i Dzielnice przyrodniczo-leśne L. Mroczkiewicza i innych (1964) leży w Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej, w Dzielnicy Lubuskiej.

Obszar opracowania obejmuje grunty o powierzchni około 110 ha, na które składają się tereny użytkowane rolniczo, enklawy zieleni naturalnej oraz niska zabudowa mieszkaniowa i letniskowa. Szata roślinna analizowanego terenu to w dużej mierze zieleń wysoka w postaci ekosystemów nadwodnych wzdłuż Jeziora Długie, zadrzewień śródpolnych, rzędowych nasadzeń przy drodze powiatowej oraz zieleni urządzonej towarzyszącej istniejącej zabudowie. Znajdują się tutaj także lasy (nadleśnictwo Międzyrzecz), wśród których należy wyróżnić lasy bagienne (olsy) występujące w strefie przybrzeżnej jeziora Długie oraz niewielki fragment olsu (Ol) wzdłuż południowo-zachodniej granicy planu, bagieny ols jesionowy (OIJ) na północy obszaru, a także las wilgotny (Lw) i las świeży (Lśw) zlokalizowane na południu analizowanego planu. Wśród gatunków drzew lasów bagiennych wyróżnia się: olchę, osikę, wiąz, kruszynę, bez czarny, leszczynę, natomiast w lesie wilgotnym występują: jesion, brzoza, dąb szypułkowy, osika, olcha, zaś w lesie świeżym: dąb szypułkowy, sosna, brzoza. Lasy występujące wzdłuż brzegów Jeziora Długie mają charakter ochronny, natomiast pozostałe lasy pełnią funkcje gospodarcze. Ponadto w obrębie analizowanego terenu występują ekosystemy hydrogeniczne, takie jak okresowo wysychające oczka wodne, a także jeden większy zbiornik wodny o nazwie *Pijawno*. Towarzyszy im charakterystyczna roślinność brzegowa, bagienna i wodna.

Do bardziej wartościowych zbiorowisk analizowanego terenu, stanowiących centra lokalnej bioróżnorodności, należą użytki zielone (łąki i pastwiska). Są to ekosystemy trawiaste, przyczyniające się do zachowania różnorodności przyrodniczej, ale także poprawiające strukturę gleby, jej zdolność magazynowania wody i odporność na erozję.

Ekosystemy trawiaste są formacjami roślinnymi, w których występują przede wszystkim trawy i byliny. Drzewa i krzewy stanowią na ogół niewielką domieszkę na tych siedliskach i nie występują w zbyt dużym zwarciu w otwartym krajobrazie łąk i pastwisk. Te formacje roślinne pełnią w przyrodzie ważne funkcje, takie jak: klimatyczne, hydrologiczne, krajobrazowe i biocenotyczne – stanowiąc ostoję dla wielu gatunków roślin i zwierząt.

Występujące w granicach planu grunty orne, z uwagi na nietrwałą pokrywę roślinną i stałe zabiegi rolnicze stanowią ekosystem relatywnie ubogi, bez stabilnych siedlisk roślinnych, stanowisk roślin cennych i chronionych. Otwarta przestrzeń z niewielką ilością zadrzewień, regularne zabiegi rolnicze i sąsiedztwo ciągów komunikacyjnych sprawiają, że występują tu jedynie synantropijne i pospolite gatunki zwierząt. Występują tu zbiorowiska synantropijne - ruderalne i segetalne. Pierwsze, reprezentujące zespoły z klasy *Artemisietea*, są związane z takimi siedliskami jak przydroża, nieużytki itp. Drugie, zespoły chwastów upraw zarówno roślin okopowych jak i zbożowych, zaliczane są do klasy *Stellarietea mediae*. Zbiorowiska te są powszechnie spotykane w Polsce, dlatego też ich obecność nie podnosi wartości przyrodniczej analizowanego terenu.

Wszystkie występujące w granicach planu zbiorowiska roślinności wpływają na kształtowanie mikroklimatu analizowanego obszaru, podnoszą walory estetyczno-krajobrazowe oraz spełniają rolę wiatro- i glebochronną.

9. Fauna

Fauna opisywanego terenu jest stosunkowo uboga zarówno gatunkowo jak i ilościowo. Ma na to wpływ niska różnorodność siedlisk (głównie grunty rolne), ubogi skład gatunkowy roślin, a także sąsiedztwo terenów zamieszkałych i obszarów generujących oddziaływania akustyczne (drogi gminne, drogi powiatowe). Generalnie fauna analizowanego terenu jest typowa dla obszarów położonych w pobliżu zabudowy siedliskowej i nie wyróżnia się na tle lokalnych i regionalnych walorów przyrodniczych.

Na przedmiotowym terenie spotkać można pospolicie występujące w całym kraju gatunki ssaków, a wśród nich jeże, krety, wiewiórki, ryjówkowate, lisy, myszy, dziki. Obecność w bezpośrednim sąsiedztwie, bądź w granicach analizowanych terenów, powierzchni leśnych, skutkuje występowaniem na polach uprawnych żerujących saren, głównie jesienią i zimą.

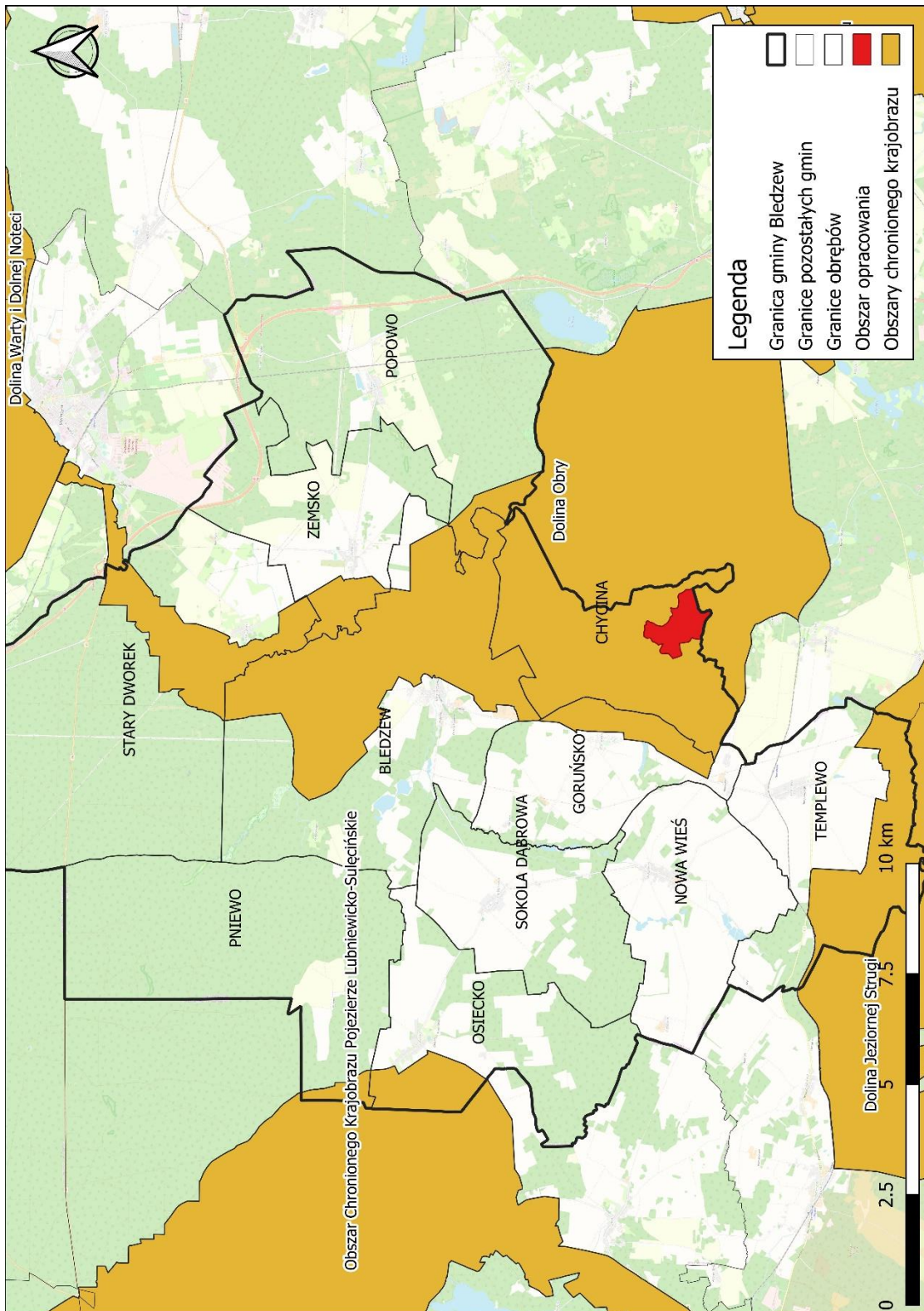
Awifaunę analizowanego obszaru stanowią ptaki związane przede wszystkim z siedliskami rolniczymi. Grupę tę reprezentuje m.in.: skowronek, pliszka żółta, potrzuszcz, kuropatwa, przepiórka, bażant. Wyższa roślinność zielna, łąki oraz miejsca wilgotne (rowy melioracyjne) są siedliskiem dla gatunków takich jak: pokląskwa, cierniówka, czajka, łozówka, żuraw. Zadrzewienia i zakrzewienia stanowią dogodne siedlisko do życia dla gatunków: gołąb grzywacz, zięba, trznadel, kos, pierwiosnek, piecuszek, kapturka, bogatka, słowik rdzawy, zięba, wilga, zaganiacz. W borach sosnowych spotkać można m.in. dzięcioła dużego, sikorkę czubatkę, sikorkę sosnowką, świergotka drzewnego i ziębę. W strefie ekotonowej lasów występują m.in.: dzięcioły, sikory, pełzacze, trznadel, pleszka, kwiczoł, sójka i kowalik. Brzeg lasu stanowi dla nich miejsce ukrycia się, czatownię lub miejsce śpiewu, sąsiadujące tereny otwarte są natomiast żerowiskiem. W strefach brzegowych jeziora Długie, bądź innych zbiorników wodnych spotkać można gągoła i cyraneczkę. Bardzo prawdopodobna jest obecność zalatujących na żerowiska drapieżnych gatunków ptaków, wśród których można wskazać: bielika, myszołowa, jastrzębia, krogulca. Duży udział

w awifaunie przedmiotowego terenu mają również gatunki synurbijne związane z siedliskami mocno przekształconymi, bądź stworzonymi przez człowieka (roślinność urządzone, ogrody przydomowe). Grupę tę reprezentują: wróbel domowy, mazurek, szpak, kopciuszek, jaskółka, kawka, kos.

10. Obszary i obiekty chronione

Teren planu znajduje się w granicach obszaru chronionego krajobrazu „*Dolina Obry*”. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz, o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Obszar „*Dolina Obry*” o łącznej powierzchni 9259,41 ha, położony jest na terenie 4 gmin: Międzyrzecz, Bledzew, Pszczew i Skwierzyna. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest *uchwała Nr XXV/351/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Obry”* (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 2304). Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk *Bruzdy Zbąszyńskiej*.

Ponadto w granicach projektowanego planu znajduje się pomnik przyrody „*Przy Łące*” na który składa się pięć dębów szypułkowych *Quercus robur* o obwodach: 471, 459, 352, 324 i 427 cm. Drzewa rosną na granicy prywatnej łąki i lasu po lewej stronie drogi powiatowej relacji Kursko-Chycina, na północ od jeziora Kursko. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

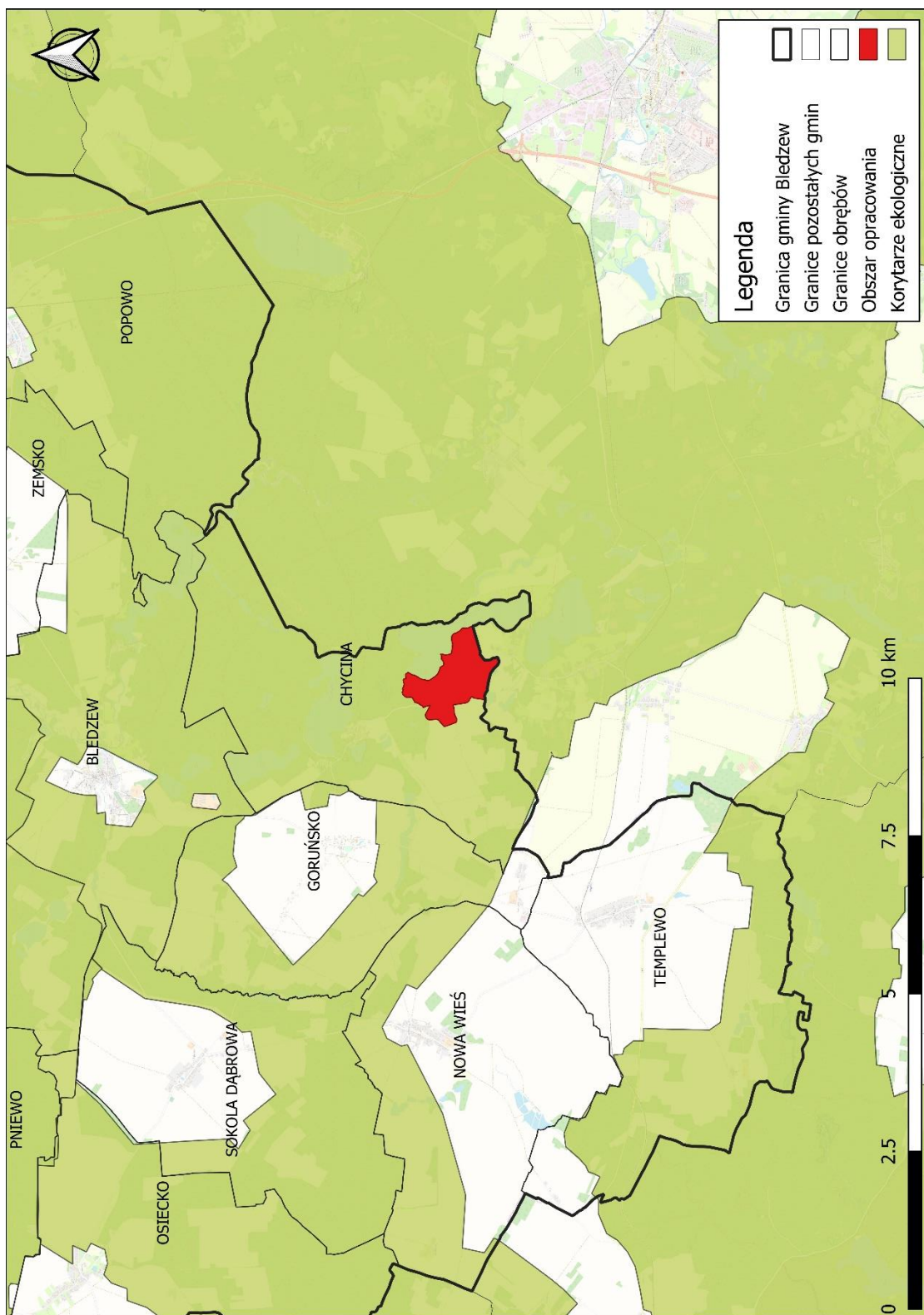
Ryc. 8. Obszar opracowania na tle obszarów chronionego krajobrazu

11. Korytarze ekologiczne

Istotą tworzenia sieci połączeń przyrodniczych jest zapewnienie łączności pomiędzy poszczególnymi obszarami, zarówno wchodzącymi w skład sieci Natura 2000, jak i innych o wysokiej wartości przyrodniczej. Poszczególne obszary nie są w stanie utrzymać swojej różnorodności gatunkowej i genetycznej, jeśli nie zostanie zapewniona ich wzajemna łączność umożliwiająca przemieszczanie się osobników oraz wymianę genów.

System przyrodniczy składa się z powiązanych ze sobą obszarów węzłowych i węzłów oraz terenów łącznikowych (korytarzy i sięgaczy). System ten połączony jest z regionalnym systemem przyrodniczym poprzez procesy wymiany materialno-energetycznej. Dokładniej jest to kombinacja obszarów węzłowych i węzłów, które pełnią rolę źródeł zasilania oraz korytarzy i sięgaczy, które są drogami zasilania, przy czym dla źródeł zasilania głównym kryterium różnicującym jest ich zasięg i siła oddziaływania, natomiast w przypadku dróg zasilania podstawowe znaczenie ma kryterium ciągłości.

Na potrzeby analizy połączeń przyrodniczych występujących na analizowanych terenach wykorzystano mapę korytarzy ekologicznych dla dużych ssaków w Polsce, tj. terenów istotnych dla możliwości migracji tych zwierząt. Jest to sieć korytarzy wyznaczonych przez zespół zorganizowany przy Zakładzie Badania Ssaków (obecnie Instytutu Biologii Ssaków) na zlecenie Ministerstwa Środowiska w 2005 r., a następnie uszczegółowionych w ramach projektu Pracowni na rzecz Wszystkich Istot w 2011 r. (opracowanie: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R. T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011*). W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że obszar opracowania znajduje się w obrębie korytarza o znaczeniu ponadregionalnym *Lasy zachodniej Wielkopolski KPnC-19A* (dawniej: *Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry KPnC-7D*). Korytarz ten stanowi jeden z najważniejszych dróg wędrówek i migracji gatunków w Polsce, zapewniając jednocześnie łączność siedlisk i populacji w skali kontynentu.

Ryc. 9. Obszar opracowania na tle korytarzy ekologicznych (źródło: PAN Białowieża)

12. Krajobraz

Urozmaicona rzeźba terenu wraz z innymi komponentami środowiska naturalnego, jakimi są m.in. olsy występujące wzdłuż Jeziora Długie, zespoły śródpolnej roślinności, obszary podmokłe oraz tereny łąk i pastwisk nadają analizowanemu obszarowi interesujące walory przyrodniczo-krajobrazowe. O dużej atrakcyjności krajobrazowej obszaru świadczy włączenie go w granice obszaru chronionego krajobrazu „*Dolina Obry*”.

Występuje tutaj głównie krajobraz półnaturalny, otwarty, z dużą rozległością widokową, wynikający z rolniczego użytkowania terenów. Znajdujące się w obszarze opracowania użytki rolne nie są elementem fizjonomicznie cennym, jednakże urozmaicane są przez składniki typowe dla krajobrazu rolniczego, takie jak zadrzewienia i zakrzewienia oraz oczka wodne. Istotnym elementem krajobrazu tworzącym przesłony są zadrzewienia liniowe zlokalizowane wzdłuż przecinającej obszar planu drogi powiatowej. Zieleń wysoka towarzyszy również znajdującej się tutaj zabudowie letniskowej, a także wzdłuż brzegu Jeziora Długie. Charakterystycznym dla południowej części obszaru są układy niewielkich pastwisk wraz z towarzyszącymi im zadrzewieniami śródpolnymi i krzewami na miedzach, z miejscowo występującymi małymi laskami. W przypadku terenów, na których odstąpiono od rolniczego użytkowania dostrzegalne są procesy sukcesji wtórnej. Im bardziej zaawansowane stadium sukcesji, tym walory wizualne terenu stają się wyższe z uwagi na większą różnorodność gatunkową roślin oraz bardziej rozbudowaną strukturę roślinną. Obszarami o wyższej wartości krajobrazowej są również wszelkiego rodzaju obniżenia terenu i towarzyszące im zbiorniki bezodpływowe, a więc siedliska podmokłe i wilgotne, np. zbiornik *Pijawno*. Ich wartość wizualna wynika przede wszystkim ze znacznie większego stopnia naturalności. Zauważalnym akcentem dysharmonizującym krajobraz analizowanego obszaru są dwie linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Stanowią one zauważalny akcent wyróżniający się w otwartej przestrzeni.

III. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Środowisko pierwotne obszaru opracowania zostało przekształcone w wyniku wielowiekowej działalności człowieka na tym terenie. Działalność ta miała głównie charakter rolniczy i objawiła się w zmianach użytkowania gruntów. Dawne tereny leśne zostały przekształcone na pola uprawne i użytki zielone. Zmianom użytkowania gruntów towarzyszył także rozwój osadnictwa. Rolnictwo, osadnictwo oraz rozwój infrastruktury drogowej stały się źródłem zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego, powietrza oraz skutkowały zmniejszeniem się bioróżnorodności flory i fauny analizowanego obszaru.

Prognozowane zmiany w środowisku przyrodniczym w przypadku braku realizacji ustaleń planu, nie będą miały charakteru gwałtownych przekształceń, przy założeniu, że nie wystąpią żadne dodatkowe czynniki degradujące w stosunku do procesów już istniejących. Charakter i tempo zachodzących zmian zależy zarówno od czynników naturalnych jak i antropogenicznych. Szczególne znaczenie ma poziom rozwoju społeczno-gospodarczego i związana z tym antropopresja oraz stan infrastruktury technicznej i komunalnej.

W świetle postępującej urbanizacji rozwój i niekontrolowana zabudowa obszarów niezagospodarowanych w sytuacji braku planu pozostaje nieunikniona. Niekontrolowany rozwój zabudowy może zagrażać najbardziej wrażliwym na antropopresję obszarom. W szczególności dotyczy to terenów łąkowych, terenów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych oraz zwartych kompleksów leśnych. Wprowadzanie niekontrolowanej zabudowy na tych obszarach może doprowadzić do zaburzeń systemu przyrodniczego gminy oraz finalnie negatywnie wpływać na jakość życia mieszkańców. Z drugiej strony może nastąpić pogorszenie jakości przestrzeni, spowodowane brakiem przemian strukturalnych i ekonomicznych w tej części gminy (brak ładu przestrzennego, brak funkcjonalności obszaru, a także niemożność rozwoju tego obszaru w stopniu odpowiadającym istniejącemu potencjałowi i oczekiwaniom mieszkańców gminy). Dlatego też wdrożenie rozwiązań, wskazywanych przez przygotowywany projekt planu, ma na celu zapobieżenie chaotycznemu zainwestowaniu oraz utracie przestrzeni gminy wraz z występującymi w niej wartościami, na rzecz zapewnienia odpowiednich standardów środowiskowych.

Działanie poprzez prawo miejscowe jest istotne z punktu widzenia ochrony środowiska. Plan jest skutecznym narzędziem ochrony, ze względu na to, iż obejmuje ustaleniami poszczególne obszary funkcjonalne i ustala dla nich zasady zagospodarowania, uwzględnia ochronę obszarów i obiektów chronionych oraz podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Wydawane decyzje zatwierdzające projekty budowlane i udzielające pozwoleń na budowę dla działek znajdujących się w granicach obszaru objętego obowiązującym planem miejscowym muszą być z nim zgodne.

2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W wyniku przeprowadzonej analizy ocenia się, że obecny w granicach opracowania sposób użytkowania powierzchni ziemi nie jest szczególnie niekorzystny dla zasobów przyrody. Dotychczasowe największe zmiany przekształcające środowisko przyrodnicze obszaru planu związane są przede wszystkim z prowadzoną na tym terenie uprawą rolniczą oraz w niewielkim stopniu z terenami zajętyymi pod budownictwo mieszkaniowe i ciągi komunikacyjne. Skutki zmian w środowisku wynikające z dotychczasowego zagospodarowania dotyczą przede wszystkim ich efektów uwidaczniających się w spadku różnorodności biologicznej oraz stanu jakości gleb.

Wskutek realizacji ustaleń planu generalnie nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, który powodowałby istotne skutki przestrzenne wykraczające poza jego granice. Pewne uciążliwości, które na skutek realizacji ustaleń planu mogą wystąpić okresowo na przedmiotowym terenie, nie będą wpływały istotnie na stan środowiska. Przewidywane oddziaływania, które będą wywoływały skutki niekorzystne dla środowiska, nie spowodują długotrwałych i znaczących oddziaływań na środowisko.

Zanieczyszczenia wód podziemnych

Jednym z głównych źródeł antropogenicznych oddziaływań na środowisko obszaru planu jest uprawa prowadzona na gruntach ornych. Rolnicze wykorzystanie ziemi obejmuje swoim oddziaływaniem znaczny obszar i jest przyczyną m.in. synantropizacji roślinności, degradacji struktury ekologicznej terenu, a także wpływa na specyfikację krajobrazu, zmieniając go w kierunku krajobrazu rolniczego. Rolnictwo ma także wpływ na erozję glebową, a prowadzone zabiegi agrotechniczne oraz dobór roślin uprawnych mają wpływ na stan gleb. Rośliny wieloletnie, w tym trawy, zabezpieczają przed splywem powierzchniowym i wymywaniem gleb. Jednakże źle prowadzona gospodarka rolna, w tym przenawożenie gruntów ornych mineralnymi nawozami azotowymi wpływa negatywnie na gleby. Chemiczne zanieczyszczenie gleb prowadzi do ich zakwaszenia, naruszenia równowagi jonowej, a zwłaszcza nagromadzenia związków chemicznych czynnych biologicznie. Środki chemiczne wykorzystywane w celu nawożenia gleby, jak również środki ochrony roślin, zubażają, wyjaławiają oraz pogarszają jakość gleb. Dodatkowo degradacja gleb może następować wskutek nadmiernego zakwaszenia oraz zubożenia w podstawowe składniki pokarmowe roślin: fosfor, potas, magnez, a także zanieczyszczenia metalami ciężkimi. W efekcie rozwój roślin zostaje ograniczony i następuje obniżenie wielkości plonów.

Dodatkowo intensywne prace polowe na użytkach zielonych oraz obsiew szlachetnymi gatunkami traw i stosowanie środków ochrony roślin, powoduje drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk. Odrębny problem stanowi związane z działalnością rolniczą jesienne i wiosenne wypalanie traw i ściernisk, szczególnie niebezpieczne ze względu na zagrożenie pożarowe, jak również dla funkcjonowania ekosystemów łąk i pól. Skutkami wypalania traw są: obniżanie wartości plonów, zwiększanie podatności gleby na erozję warstwy próchnicznej, zabijanie owadów i drobnych ssaków, niszczenie miejsc lęgowych ptaków, a także pożary zarówno budynków jak i lasów.

Zanieczyszczenia atmosferyczne

Warunki aerosanitarne na terenie gminy Bledzew oraz jednocześnie na obszarze analizowanego mpzp stanowią wypadkową emisji pochodzenia lokalnego i napływowego. Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego są indywidualne paleniska domów mieszkalnych. Zgodnie z „*Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Bledzew...*” głównym źródłem ciepła w sektorze mieszkalnym w gminie są kotły opalane węglem oraz kotły na eko-groszek. Blisko 96% mieszkańców gminy jako źródło ciepła wykorzystuje ogrzewania węglowe, a 0,63% eko-groszek. Pozostałe rodzaje ogrzewania praktycznie nie występują na terenie gminy. Marginalna część budynków mieszkaniowych ogrzewanych jest za pomocą oleju opałowego. Wielkość emisji niskiej jest stosunkowo niewielka, lecz staje się problematyczna ze względu na liczebność źródeł zlokalizowanych blisko siebie, niskie gatunki opału stosowanego w paleniskach oraz fakt, że w kotłach często spalane są różnego rodzaju odpady. Zanieczyszczenia emitowane przez kotłownie węglowe domów mieszkalnych, powodują znaczące zanieczyszczenie środowiska w okresie grzewczym w zakresie stężeń dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, pyłów, węglowodorów, sadzy i benzopirenu.

Kolejnym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest transport. Pojazdy samochodowe emitują gazy spalinowe zawierające głównie dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory oraz pyły zawierające związki ołowiu, niklu, miedzi i kadmu. Do wielkości emisji przyczynia się intensywny rozwój komunikacji i nie nadążająca za nim poprawa stanu jakości dróg. Rozmieszczenie przestrzenne emisji z tego źródła związane jest z obciążeniem transportowym poszczególnych dróg. Wpływ zanieczyszczeń komunikacyjnych na środowisko zaznacza się w najbliższej odległości od drogi.

O jakości powietrza w obrębie analizowanego terenu decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich ww. źródeł z uwzględnieniem przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Natomiast oczyszczaniu powietrza sprzyja dobre przewietrzanie terenów otwartych oraz sąsiedztwo zieleni leśnej.

Hałas

Źródłem hałasu na terenie opracowania, jest droga powiatowa nr 1341F. W jej rejonie występuje lokalne pogorszenie warunków akustycznych. Na poziom emisji hałasu komunikacyjnego wpływają takie czynniki jak: natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, a także charakter obudowy trasy.

Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Do głównych źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie opracowania należą napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Wyznaczenie strefy ochronnej w pasie przylegającym do linii elektroenergetycznej podyktowane jest koniecznością ochrony ludzi przed działaniem pola elektromagnetycznego znajdującego się w bliskiej odległości od przewodów i urządzeń elektroenergetycznych, ochroną ludzi i mienia przed skutkami awarii linii takich jak choćby jej zerwanie, jak również niebezpieczeństwami związanymi z pracą innych urządzeń elektrycznych w tej strefie. Strefa ochronna, która jednocześnie stanowi korytarz technologiczny, jest pasem, na którego obszarze nie dopuszczalna jest jakakolwiek zabudowa. Zgodnie z informacjami zawartymi w „*Programie Ochrony Środowiska...*” nie zanotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Bledzew.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Planowane przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu w obszarze objętym analizowanym planem nie koliduje z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Podstawowym celem o randze międzynarodowej uwzględnionym podczas sporządzania planu był trwały, stabilny i zrównoważony rozwój dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego.

IV. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA

1. Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu

2.1. Powierzchnia ziemi i gleby

Następstwem realizacji ustaleń zawartych w planie będzie powiększenie areалу gruntów wykluczonych z użytkowania rolniczego i terenów otwartych oraz zmiana użytkowania gruntów na rzecz zabudowy mieszkaniowej i rekreacji indywidualnej. Ustalenia planu mogą powodować przekształcenia wierzchniej warstwy litosfery i powierzchni ziemi, związane przede wszystkim z pracami ziemnymi, przygotowującymi teren na posadowienie nowej zabudowy oraz towarzyszącej jej infrastruktury technicznej (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.). Zmiany na powierzchni ziemi oraz w jej właściwościach nastąpią w wyniku intensywnych robót ziemnych, niwelacji terenu, wprowadzenia uzbrojenia terenu i nawierzchni nieprzepuszczalnej.

Planowany rozwój zabudowy w skali całego analizowanego planu spowoduje nieznaczne zmniejszenie przestrzeni produkcyjnej gleb, ze względu na to, iż plan w dużej mierze sankcjonuje istniejącą zabudowę. Niemniej jednak dopuszczona w planie zmiana przeznaczenia terenu w postaci zabudowy mieszkaniowej i rekreacji indywidualnej (MN i ML) stanowi negatywny wpływ w odniesieniu do bezpowrotnej likwidacji gleb ornych dobrych i średnio dobrych, należących do kompleksu pszenno-wadliwego, a także użytków zielonych średnich. Zabudowa tych gruntów spowoduje trwałe wyłączenie ich z produkcji rolnej oraz zasklepienie powierzchni, powodując ich degradację. Strata jest istotna, ponieważ zarówno gleby, jak i łąki, posiadają duży potencjał produkcyjny.

Podczas pracy maszyn i pojazdów, mogą wystąpić ich awarie, w wyniku których może dojść do bezpośredniego zanieczyszczenia gruntu olejami i/lub substancjami ropopochodnymi w przypadku niepodjęcia odpowiednich działań zaradczych. Tego rodzaju potencjalne zagrożenie ma charakter chwilowy i związany jest z możliwością przedostania się do gruntu tylko niewielkich ilości zanieczyszczeń, a przestrzenny zasięg należy traktować, jako punktowy, niemający większego znaczenia dla lokalnego środowiska przyrodniczego. Przy uwzględnieniu odpowiednich zabezpieczeń, zagrożenie to będzie niewielkie.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na powierzchnię ziemi. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter miejscowy, bezpośredni, długoterminowy i stały. Natomiast planowane przeznaczenie gruntów rolnych należących do kompleksu pszenno-wadliwego oraz użytków zielonych średnich na cele nierolnicze stanowi znacząco negatywne oddziaływanie w zakresie gleb prawnie chronionych.

2.2. Wody podziemne i powierzchniowe

Wprowadzenie sztucznych nawierzchni terenu, poprzez realizację planowanej zabudowy, zwiększa ryzyko pogorszenia stosunków wodnych, zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz wystąpienia zmian w lokalnym obiegu wody. Przewiduje się

zmniejszenie ilości wody infiltrującej do gruntu wynikające z redukcji powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie retencji wód w wierzchniej warstwie gleby, zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych oraz zwiększenie poboru wody i ilości wytwarzanych ścieków.

Analizowany plan ustala zagospodarowanie i retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie. Natomiast w odniesieniu do ścieków bytowych plan nakazuje ich odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej. Ponadto do czasu wybudowania sieci kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych. Plan zakazuje realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków.

Realizacja inwestycji w obszarach wskazanych do zabudowy mieszkaniowej oraz rekreacji indywidualnej wpłynie na zmiany stosunków wodnych spowodowane odwodnieniem obszarowym wokół obiektów kubaturowych. Lokalna zmiana stosunków wodnych związana z powstaniem obiektów nie spowoduje trwałego obniżenia poziomu wód gruntowych. Realizacja planowanego zagospodarowania nie będzie prowadzić do odwodnień mogących negatywnie oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne oraz naruszać naturalnej dynamiki wód podziemnych na omawianym terenie.

W trakcie realizacji funkcji planistycznych i zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami planu mogą zaistnieć sytuacje awaryjne, których skutkiem może być wyciek niewielkich ilości substancji ropopochodnych do gruntu, pochodzących z pojazdów i maszyn budowlanych (w wyniku ich ewentualnej awarii). Jednakże zanieczyszczenia gruntu substancjami ropopochodnymi są mało prawdopodobne, dotyczą tylko krótkotrwałego etapu budowy i nie wiążą się z ryzykiem zanieczyszczenia wód podziemnych.

Potencjalne ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, w tym wód JCWP oraz JCWPd (scharakteryzowanych w rozdziale II), na skutek realizacji nowych terenów zagospodarowania przestrzennego wskazanych w planie jest minimalne. Zgodnie z zapisami planu ustala się odprowadzanie ścieków bytowych z terenu planu do sieci kanalizacji sanitarnej, natomiast wody opadowe i roztopowe mogą być zagospodarowane i retencjonowane wyłącznie na własnym terenie. Ponadto do czasu budowy sieci kanalizacji sanitarnej plan dopuszcza odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych. Tego typu rozwiązania stanowią zagrożenie dla jakości środowiska gruntowo-wodnego, w przypadku rozszczelnienia zbiornika. Zdarzają się także sytuacje niekontrolowanego zrzutu ścieków do wód powierzchniowych i gruntów ornych. Środkiem zaradczym jest tutaj wyłącznie przewidywany w gminie dalszy rozwój sieci kanalizacji sanitarnej, który pozwoli objąć zasięgiem tereny położone najdalej od istniejących oczyszczalni ścieków, a także te o niskiej gęstości zaludnienia. W związku z przyjętymi w planie rozwiązaniami nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania nieczystości płynnych oraz wód opadowych na zasoby hydrologiczne analizowanego obszaru oraz jego sąsiedztwa. Nie prognozuje się negatywnego wpływu ustaleń planu na JCWP i JCWPd.

Analizując powyższe uwarunkowania oraz stan wód podziemnych i powierzchniowych, a także mając na uwadze charakter planowanego zagospodarowania i związane z nim oddziaływanie, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń planu nie przyczyni się w żadnym stopniu do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na wody powierzchniowe i podziemne, w tym na JCWP i JCWPd. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter miejscowy, bezpośredni, krótkoterminowy i chwilowy.

2.3. Klimat

Przewiduje się, że w skali regionalnej wpływ realizacji ustaleń planu na warunki klimatyczne będzie nieistotny. Rozwój zabudowy będzie miał natomiast niewielki wpływ na modyfikację klimatu lokalnego. Planowana zabudowa może przyczynić się do ograniczenia przewietrzania oraz zmian w rozkładzie prądów powietrznych. Wzrost powierzchni utwardzonych i powierzchni zewnętrznych ścian budynków przyczynią się do podwyższenia średniej temperatury powietrza.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na klimat lokalny. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter miejscowy, bezpośredni, długoterminowy i stały.

2.4. Powietrze atmosferyczne

Przy realizacji założonych w ustaleniach planu programach: mieszkaniowym i rekreacyjnym można spodziewać się wzrostu zanieczyszczenia powietrza zarówno na terenie planu, jak i na terenach z nim sąsiadujących. Będzie to spowodowane przede wszystkim realizacją nowej zabudowy wymagającej zaopatrzenia w ciepło oraz obsługi jej ruchem samochodowym, dlatego też w wyniku realizacji ustaleń planu może zwiększyć się ilość zanieczyszczeń emitowanych do powietrza wynikających z niskiej emisji. Jednakże ustalenia planu dopuszczają zaopatrzenie w energię cieplną ze źródeł zasilanych gazem lub energią elektryczną, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii o mocy do 100 kW, za wyjątkiem instalacji wykorzystujących energię otrzymywaną z wiatru, biogazów i biopłynów. Realizacja tych zapisów zminimalizuje oddziaływanie dopuszczonego w planie zagospodarowania na powietrze atmosferyczne. Dlatego też nie ma podstaw do prognozowania, aby realizacja planu spowodowała znaczące oddziaływanie na powietrze, a tym bardziej przyczyniła się do przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości powietrza.

Podczas prowadzenia prac budowlanych związanych z realizacją dopuszczonego w planie przeznaczenia terenów, może nastąpić zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, którego głównymi źródłami będą:

- emisja niezorganizowana pyłu pochodzącego z materiałów budowlanych oraz pyłu powstającego w trakcie pracy maszyn i urządzeń wykonujących roboty ziemne,
- emisja spalin pochodzących z pracujących maszyn budowlanych (koparki, dźwigi) i ruchu pojazdów transportowych – głównie tlenku węgla, tlenku azotu, dwutlenku siarki i węglowodorów. Zanieczyszczenia te wystąpią przede wszystkim na obszarze prowadzonych prac budowlanych, a także w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Mogą one również wystąpić w sąsiedztwie tras przejazdowych transportu samochodowego.

Powyższe uciążliwości będą mieć charakter krótkotrwały i wystąpią głównie podczas prowadzenia prac budowlanych oraz ustąpią po ich zakończeniu. Biorąc pod uwagę ich intensywność i zasięg można je uznać za nieistotne.

Udział w emisji zanieczyszczeń powietrza będą mieć również pojazdy poruszające się po istniejących i planowanych ciągach komunikacyjnych. Pomiary ruchu wykonywane na drogach w Polsce wskazują na stały wzrost natężenia ruchu. W związku z tym w otoczeniu

dróg należy liczyć się z okresowo podwyższonymi, ale prawdopodobnie nie przekraczającymi norm, stężeniami węglowodorów, tlenku węgla, tlenków azotu, ozonu, aldehydów, pyłów i metali, w tym zwłaszcza ołowiu. Istotne znaczenie ma również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon i nawierzchni dróg.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na powietrze atmosferyczne. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter bezpośredni, krótkoterminowy i długoterminowy, chwilowy i stały.

2.5. Różnorodność biologiczna oraz świat roślinny i zwierzęcy

Realizacja ustaleń planu będzie skutkowała nieznacznym zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, ze względu na to, iż plan w dużej mierze sankcjonuje istniejący stan zagospodarowania terenu. Dopuszczona ustaleniami planu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz rekreacji indywidualnej stanowi uzupełnienie i kontynuację funkcjonującej na analizowanym terenie zabudowy mieszkaniowej i letniskowej. Nowe przeznaczenie terenu zostało zaprojektowane w sposób spójny, wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych, co zapobiegnie rozproszeniu zabudowy kubaturowej i ograniczy wpływ na trwałość występujących na tym terenie procesów przyrodniczych. Niemniej jednak realizacja ustaleń planu na części analizowanego terenu spowoduje utratę bazy żerowiskowej fauny, której siedliskiem bytowania są grunty orne, użytki zielone i nieużytki. Jednakże większa część terenów planu zostanie zachowana w dotychczasowym użytkowaniu (grunty orne, użytki zielone, oczka i zbiorniki wodne). Ponadto planowane zmiany użytkowania gruntów obejmą nieznaczną powierzchnię gminy w stosunku do istniejących w jej granicach terenów rolnych. Dlatego też zwierzęta będą mogły przenieść się na tereny sąsiednie o podobnych uwarunkowaniach przyrodniczych. Przeobrażenia szaty roślinnej związane będą także z następującymi skutkami:

- nieodwracalną likwidacją pokrywy roślinnej w miejscu budowy obiektów kubaturowych i realizacji pozostałego zagospodarowania,
- chwilową likwidacją pokrywy roślinnej w miejscach prowadzenia prac budowlanych, która po zakończeniu realizacji zagospodarowania zastąpiona zostanie przez zespoły roślinności urządzonej.

Należy jednak mieć na uwadze, iż grunty orne, z uwagi na nietrwałą pokrywę roślinną i stałe zabiegi rolnicze stanowią ekosystem relatywnie ubogi, bez stabilnych siedlisk roślinnych, stanowisk roślin cennych i chronionych. Otwarta przestrzeń z niewielką ilością zadrzewień, regularne zabiegi rolnicze i sąsiedztwo ciągów komunikacyjnych sprawiają, że występują tu jedynie synantropijne i pospolite gatunki zwierząt. Natomiast inaczej sytuacja wygląda w przypadku likwidacji użytków zielonych (łąki i pastwiska), stanowiących lokalne centra bioróżnorodności w granicach planu. Ich likwidacja nastąpi głównie wzdłuż Jeziora Długie. Te formacje roślinne pełnią w przyrodzie ważne funkcje, takie jak: klimatyczne, hydrologiczne, krajobrazowe i biocenotyczne – stanowiąc ostoję dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Jednakże likwidacja tych terenów w skali całego planu jest niewielka.

Ponadto analizowany obszar znajduje się w obrębie korytarza o znaczeniu ponadregionalnym *Lasy zachodniej Wielkopolski*, stanowiący jeden z najważniejszych dróg wędrówek i migracji gatunków fauny w Polsce. Nie prognozuje się negatywnego wpływu ustaleń planu na ten korytarz, ze względu na to, iż dopuszczona ustaleniami planu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz rekreacji indywidualnej charakteryzuje się niską

intensywnością oraz stanowi uzupełnienie i kontynuację funkcjonującej już na analizowanym terenie zabudowy. Ponadto na terenach o powyższym przeznaczeniu plan ustala znaczne powierzchnie biologicznie czynne w wysokości minimalnie 50% powierzchni działki (tereny mieszkaniowe) oraz 70% powierzchni działki (tereny rekreacji indywidualnej), co zminimalizuje potencjalny wpływ zabudowy jako bariery migracyjnej.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na świat roślinny i zwierzęcy oraz bioróżnorodność. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter bezpośredni, pośredni, długoterminowy i stały.

2.6. Krajobraz

Planowane zagospodarowanie będzie w pewnym stopniu wpływać na zmianę charakteru krajobrazu analizowanego obszaru, gdyż plan dopuszcza wprowadzenie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz rekreacji indywidualnej na tereny dotychczas będące głównie w użytkowaniu rolniczym. Realizacja ustaleń projektowanego planu związana jest z ingerencją w aktualny krajobraz głównie poprzez wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych. Wpływ przekształceń ograniczony będzie jednak tylko do skali lokalnej, a skala przekształceń zależeć będzie od charakteru zagospodarowania poszczególnych działek. Poza terenami mieszkaniowymi i rekreacji indywidualnej, które będą stanowiły kontynuację i uzupełnienie istniejącej zabudowy, nie przewiduje się wprowadzania uciążliwych dla krajobrazu budowli kubaturowych bądź dominant krajobrazowych. Ponadto ustalenia w zakresie zasad zabudowy i zagospodarowania, takie jak wysokość czy intensywność zabudowy dostosowane zostały do uwarunkowań i charakteru funkcjonującego w sąsiedztwie zagospodarowania. Znaczne powierzchnie biologicznie czynne ustalone w poszczególnych terenach elementarnych planu (do 70% powierzchni działki) zminimalizują zmiany w krajobrazie i pozwolą uzyskać powiązany system zieleni z terenami przyległymi oraz utrzymanie charakterystycznych cech krajobrazu.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na krajobraz. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter bezpośredni, miejscowy, długoterminowy i stały.

2.7. Zabytki i dobra materialne

W granicach planu znajduje się kilka stanowisk archeologicznych. W przypadku prowadzenia inwestycji w granicach stanowiska należy postępować zgodnie przepisami odrębnymi. Za istotne należy uznać, iż zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 282), na prowadzącym roboty budowlane lub ziemne, który odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, ciąży obowiązek wstrzymania wszelkich robót mogących uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczenie przedmiotu i miejsca jego odkrycia oraz niezwłoczne zawiadomienie o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Mając powyższe na uwadze, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania ustaleń planu na elementy środowiska kulturowego.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na zabytki i dobra materialne. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy i stały.

2.8. ZłoŜa kopalin

Na obszarze planu nie występują udokumentowane złoŜa kopalin.

2.9. Klimat akustyczny

W wyniku realizacji zapisów planu głównym Źródłem hałasu w środowisku pozostanie transport drogowy odbywający się głównymi szlakami komunikacyjnymi. W związku z powstawaniem nowych obszarów mieszkaniowych i rekreacyjnych, ruch komunikacyjny ulegnie nieznacznemu zwiększeniu. Na poziom emisji hałasu komunikacyjnego będą wpływały takie czynniki jak: natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, połoŜenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Ponadto wzrost oddziaływania akustycznego jest przewidywany równieŜ na etapie realizacji nowych inwestycji budowlanych, w związku z transportem ciężarowym obsługującym plac budowy, jednak uciążliwość ta będzie krótkotrwała i ograniczy się do czasu budowy danej inwestycji.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na klimat akustyczny. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy i stały.

2.10. Pola elektromagnetyczne

Do głównych ŹródleŹ promieniowania elektromagnetycznego na terenie opracowania naleŜą istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia. Zgodnie z planem ustala się zakaz lokalizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi w granicach korytarzy technicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych.

Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Przewiduje się, Źe wprowadzone zabezpieczenia w zupelnosci regulują problem zabezpieczenia ludności przed polami elektromagnetycznymi.

Standardy jakoŹci środowiska w odniesieniu do pól elektromagnetycznych, wytwarzanych m.in. przez linie elektroenergetyczne, sprecyzowano w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448). Zgodnie z zapisami zawartymi w tym rozporządzeniu w miejscach dostępnym dla ludności dopuszczalne poziomy pole elektromagnetycznych o częstotliwości 50 Hz nie powinny przekraczać:

- natężenie pola elektrycznego – 10 kV/m,
- natężenie pola magnetycznego – 60 A/m.

Natomiast dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową dopuszczalne poziomy pole elektromagnetycznych o częstotliwości 50 Hz nie powinny przekraczać:

- natężenie pola elektrycznego – 1 kV/m,
- natężenie pola magnetycznego – 60 A/m.

Powyższe wartości podawane są dla wysokości 2 m nad powierzchnią ziemi lub innymi powierzchniami, na których mogą przebywać ludzie. Pola elektromagnetyczne o podanych wyżej poziomach nie oddziałują niekorzystnie na składniki środowiska (rośliny, zwierzęta, wodę i powietrze), w tym przede wszystkim na zdrowie i warunki życia ludzi, nie wykazując przy tym żadnego działania kumulacyjnego i synergicznego. Ponadto należy mieć na uwadze, iż natężenie pola szybko maleje wraz ze wzrostem odległości od źródła napięcia. Zgodnie ze współczesnym stanem wiedzy można stwierdzić, że ryzyko zdrowotne, wynikające z ekspozycji ludności w sztucznych polach elektromagnetycznych w otoczeniu prawidłowo zlokalizowanych i eksploatowanych linii jest w najgorszym przypadku znikome.

Podsumowując realizacja ustaleń planu nie będzie skutkować zmianą rozkładu pól elektromagnetycznych na analizowanym terenie. W wyniku realizacji ustaleń planu dotrzymane zostaną wszystkie dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych określone w przepisach szczególnych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu w zakresie pól elektromagnetycznych. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy i stały.

2.11. Zdrowie i warunki życia ludzi

Planowane zagospodarowanie przestrzenne wynikające z analizowanego planu nie wprowadza na analizowany teren inwestycji stanowiących zagrożenie dla zdrowia i pogarszających warunki życia ludzi. Jednakże w wyniku realizacji planowanej zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej nastąpi wzrost liczby pojazdów oraz towarzyszących im uciążliwości, takich jak nieznaczne pogorszenie stanu sanitarnego atmosfery i klimatu akustycznego. Jednakże skala oddziaływań będzie niewielka, o lokalnym charakterze, a oddziaływania nie spowodują przekroczeń dopuszczalnych norm dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na zdrowie i życie ludzi. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter bezpośredni, pośredni, długoterminowy i stały.

2.12. Obszary i obiekty chronione

W granicach opracowania znajduje się pomnik przyrody „Przy Łące” na który składa się pięć dębów szypułkowych *Quercus robur*. Ustalenia planu nie ingerują w tę formę ochrony przyrody. Ponadto analizowany plan miejscowy znajduje się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Obry”. Na terenie obszaru zakazuje się:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej (zakaz nie obowiązuje w obrębie ewidencyjnym Chycina).

Przy założeniu, że przedstawione w planie przeznaczenie terenu będzie w pełni zrealizowane, nie prognozuje się pogorszenia stanu powyższego chronionego obszaru. Generalnie planowana nowa zabudowa i zagospodarowanie charakteryzuje się niską intensywnością, a jej parametry i wskaźniki stanowią optymalne zabezpieczenie występujących w granicach planu wartości przyrodniczych. Ustalenia planu sankcjonują w dużej mierze istniejącą zabudowę, a w mniejszym stopniu ustalają nowe zagospodarowanie, będące jednocześnie kontynuacją i uzupełnieniem funkcjonującej zabudowy. Zachowane zostaną występujące w granicach planu zbiorniki wodne, nie wystąpi trwała zmiana stosunków wodnych, a likwidacja powierzchni biologicznie czynnych w skali planu jest nieznaczna. W związku z powyższym biorąc pod uwagę skalę oraz rodzaj przekształceń nie przewiduje się wpływu na tę formę ochrony przyrody.

W wyniku przeprowadzonej analizy należy stwierdzić, iż przedmiotowy plan nie stoi w sprzeczności z zakazami obowiązującymi w granicach ww. obszaru chronionego krajobrazu.

2.12. Transgraniczne oddziaływania na środowisko

Charakter i zasięg potencjalnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją zagospodarowania przestrzennego przedstawionego w analizowanym planie będzie relatywnie niewielki i ograniczony praktycznie do terenu planu. Dlatego też nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

V. ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE I KOMPENSACJA PRZYRODNICZA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ

1. Rozwiązania mające na zapobieganie i ograniczanie

1.1. Środowisko przyrodnicze

W celu zagospodarowania terenu planu w sposób ograniczający niepożądane przekształcenia i zmiany w środowisku, proponuje się następujące działania:

- dla ochrony walorów krajobrazowych należy zadbać o dostosowanie brył nowoprojektowanych obiektów oraz wystroju architektonicznego do tradycji lokalnych;
- projektowane obiekty winny się charakteryzować dbałością o estetykę zagospodarowania terenu (rozwiązania w zakresie brył obiektów i detalu architektonicznego, materiały wykończeniowe, kolorystyka, zagospodarowanie otoczenia). Szczególną rolę w kształtowaniu walorów estetycznych krajobrazu pełni zieleń poprzez maskowanie i łagodzenie wprowadzanych przez człowieka elementów obcych, „agresywnych” czy sztywnej linii zabudowy;
- należy chronić warstwę próchniczą gleby, w celu późniejszego jej użycia do rekultywacji gruntów;
- wszystkie prace, w szczególności związane z robotami budowlanymi, prowadzić z poszanowaniem środowiska, przez co na etapie budowy negatywne oddziaływanie będzie miało jedynie charakter chwilowy;
- usuwanie zadrzewień i zakrzewień w minimalnym zakresie, niezbędnym dla prawidłowego funkcjonowania planowanej zabudowy oraz obiektów infrastruktury technicznej;
- w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji zapewnić oszczędne korzystanie z terenu, a wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji;
- zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed migracją zanieczyszczeń poprzez stosowanie sprawnych maszyn i urządzeń, nie dopuszczanie do wycieku paliwa, prowadzenie w sposób zorganizowany gospodarki materiałowo-sprzętowej, odpadowej oraz ściekowej;
- jak najkrótsze istnienie zagłębień i wykopów ziemnych stwarzających pułapkę i barierę fizyczną dla małych zwierząt;
- zgodnie z art. 87a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie, z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu, przeprowadzać w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.

1.2. Zdrowie i warunki życia ludzi

W celu zagospodarowania terenu planu w sposób ograniczający niepożądane zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, proponuje się następujące działania:

- ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego poprzez na przykład nasadzenia zieleni izolacyjnej wzdłuż liniowych źródeł emisji hałasu,
- uniemożliwienie niekontrolowanego wyrzucania odpadów komunalnych poprzez zapewnienie sprawnego systemu ich usuwania.

2. Kompensacja przyrodnicza

Zgodnie z zapisami art. 34 *ustawy o ochronie przyrody* (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.), w świetle artykułu 33 ust. 3, działania kompensacyjne stosuje się w wypadku, gdy realizacja projektu planu będzie źródłem znacząco negatywnych oddziaływań na cele ochrony obszaru Natura 2000, a działania zabezpieczające i ograniczające nie przyniosą oczekiwanych skutków.

Ze względu na to, iż planowane rozwiązania zawarte w projekcie planu nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na gatunki i siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000, jak również na inne obszary szczególnie cenne przyrodniczo, nie wskazano rozwiązań mających na celu kompensację przyrodniczą.

VI. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W DOKUMENCIE

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektowanego planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko oraz na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

VII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko jest częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie Jeziora Długie w obrębie ewidencyjnym Chycina. Celem prognozy jest zidentyfikowanie potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, które mogą wystąpić w środowisku, w związku z realizacją dopuszczonych w tym dokumencie przekształceń. Ponadto prognoza określa możliwości zapobiegania i ograniczania potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją postanowień dokumentu.

Dla terenu miejscowego planu sporządzone zostało *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe*, w którym dokonano opisu struktury ekofizjograficznej i określono przydatność terenów pod zainwestowanie. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdza się, że ustalenia projektu planu dostosowane zostały do zasad i wytycznych określonych w opracowaniu ekofizjograficznym.

Nie proponuje się specjalnego monitoringu skutków realizacji ustaleń projektu planu na środowisko. Kontrole i monitoring poszczególnych komponentów środowiska będą wykonywane w ramach przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa lokalnego.

Podczas opracowywania niniejszej prognozy nie napotkano żadnych trudności ani luk w stanie współczesnej wiedzy, mogących wpłynąć na opis stanu środowiska oraz ocenę oddziaływań skutków realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu.

Obszar ten dotyczy gruntów o powierzchni około 110 ha, znajdujących się na zachód od brzegu Jeziora Długie, przy drodze powiatowej pomiędzy miejscowościami Chycina i Zamostowo, przy granicy z gminą Międzyrzecz.

Przedmiotowy obszar posiada w większości jednostajne ukształtowanie terenu, cechujące się lekko falistą rzeźbą terenu. Analizując morfologię obszaru planu można stwierdzić, iż jest to teren bez wyraźnych wypiętrzeń, gdzie deniwelacje osiągają wartość 1-3 m, a średnia wysokość terenu wynosi ok. 49 m n.p.m. Na terenie przedmiotowego planu nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Większość gruntów ornych tego terenu stanowią gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, należące do kompleksu żytniego dobrego i żytniego słabego oraz do kompleksu żytniego bardzo słabego, natomiast w mniejszym stopniu do kompleksu pszennego dobrego i żytniego bardzo dobrego. Biorąc pod uwagę bonitacyjną klasyfikację gruntów ornych występujących w granicach planu należy zauważyć, iż duży udział mają tutaj gleby orne dobre (IIIa) oraz gleby orne średnio dobre (IIIb). W granicach obszaru opracowania wody powierzchniowe reprezentowane są przez zbiornik wodny Pijawno, rowy melioracyjne lub ich pozostałości, a także lokalne, okresowo wysychające śródpolne oczka wodne. Na terenie planu wyznaczona została 1 jednolita część wód płynących oraz 1 jednolita część wód podziemnych. Obszar gminy znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Analizowany teren leży w przejściowej strefie klimatycznej.

Szata roślinna na terenie planu charakteryzuje się antropogenicznymi przekształceniami, jakie zachodziły na przestrzeni wielu lat. Flora omawianego obszaru reprezentowana jest przez wiele pospolitych i często spotykanych na obszarze Polski drzew, roślin zielnych i krzewów, które mają wyłącznie lokalne znaczenie. Do bardziej wartościowych zbiorowisk analizowanego terenu, stanowiących centra lokalnej bioróżnorodności, należą użytki zielone (łąki i pastwiska). Na przedmiotowym terenie spotkać

można pospolicie występujące w całym kraju gatunki ssaków, a wśród nich jeże, krety, wiewiórki, ryjówkowate, lisy, kuny leśne, myszy, tchórze, dziki. Awifaunę analizowanego obszaru stanowią ptaki związane przede wszystkim z siedliskami rolniczymi.

Urozmaicona rzeźba terenu wraz z innymi komponentami środowiska naturalnego, jakimi są m.in. olsy występujące wzdłuż Jeziora Długie, zespoły śródpolnej roślinności, obszary podmokłe oraz tereny łąk i pastwisk nadają analizowanemu obszarowi interesujące walory przyrodniczo-krajobrazowe. O dużej atrakcyjności krajobrazowej obszaru świadczy włączenie go w granice obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Obry”.

Prognozowane zmiany w środowisku przyrodniczym w przypadku braku realizacji ustaleń planu, nie będą miały charakteru gwałtownych przekształceń, przy założeniu, że nie wystąpią żadne dodatkowe czynniki degradujące w stosunku do procesów już istniejących.

Dotychczasowe największe zmiany przekształcające środowisko przyrodnicze obszaru planu związane są przede wszystkim z prowadzoną na tym terenie uprawą rolniczą oraz z terenami zajęтыми aktualnie pod budownictwo mieszkaniowe. Skutki zmian w środowisku wynikające z dotychczasowego zagospodarowania dotyczą przede wszystkim ich efektów uwidaczniających się w spadku różnorodności biologicznej oraz stanu jakości gleb.

W projekcie planu znajduje odzwierciedlenie podstawowa konstytucyjna zasada polityki ekologicznej – zasada zrównoważonego rozwoju, a proponowane rozwiązania przestrzenne uwzględniają cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu ponadlokalnym.

Realizacja ustaleń planu może powodować przekształcenia powierzchni ziemi, związane przede wszystkim z pracami ziemnymi, przygotowującymi teren na posadowienie nowej zabudowy mieszkaniowej i infrastruktury technicznej. Nie prognozuje się jednak znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na powierzchnię ziemi.

Wprowadzenie sztucznych nawierzchni terenu, poprzez realizację zabudowy, zwiększa ryzyko pogorszenia stosunków wodnych oraz zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego, jednak potencjalne ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, w tym wód JCWP oraz JCWPd, na skutek realizacji ustaleń planu jest minimalne. Realizacja ustaleń planu nie przyczyni się w żadnym stopniu do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*.

Przewiduje się, że w skali ponadlokalnej wpływ realizacji ustaleń planu na warunki klimatyczne będzie nieistotny. Nie prognozuje się również znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na klimat lokalny.

W związku z realizacją nowej zabudowy można spodziewać się wzrostu zanieczyszczenia powietrza. Będzie to spowodowane przede wszystkim wzrostem zapotrzebowania na ciepło oraz obsługą komunikacyjną. Jednakże ustalenia planu dopuszczają zaopatrzenie w energię ciepłą ze źródeł zasilanych gazem lub energią elektryczną, co może zminimalizować oddziaływania w zakresie powietrza atmosferycznego.

Realizacja zapisów planu nie wiąże się z powstawaniem obszarów usługowych, produkcyjnych, komunikacyjnych i innych, które mogłyby skutkować emisją hałasu. Oddziaływanie akustyczne przewidywane jest wyłącznie na etapie realizacji dopuszczonej w planie zabudowy mieszkaniowej, w związku z transportem ciężarowym obsługującym plac budowy. Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na klimat akustyczny. Zmiany jakie w tym zakresie wystąpią, będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy i stały.

Do głównych źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie opracowania należą istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego, dlatego nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu w zakresie pól elektromagnetycznych.

Generalnie ustalenia planu nie wprowadzają inwestycji stanowiących zagrożenie dla zdrowia i pogarszających warunki życia ludzi (w skali wykraczającej poza normalne użytkowanie terenów zabudowanych).

Realizacja ustaleń planu w zakresie nowej zabudowy może skutkować zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnych. Należy jednak mieć na uwadze, iż przedmiotowy obszar stanowi relatywnie ubogi ekosystem, bez stabilnych siedlisk roślinnych, stanowisk roślin cennych i chronionych. Ponadto bliskie sąsiedztwo istniejącej zabudowy mieszkaniowej i ciągów komunikacyjnych sprawiają, że występują tu jedynie synantropijne i pospolite gatunki zwierząt. Inaczej sytuacja wygląda w przypadku likwidacji użytków zielonych (łąki i pastwiska), stanowiących lokalne centra bioróżnorodności w granicach planu. Ich likwidacja nastąpi głównie wzdłuż Jeziora Długie. Niemniej jednak likwidacja tych terenów w skali całego planu jest niewielka, a ustalenia planu zachowują znaczne ilości powierzchni biologicznie czynnych.

Planowane zagospodarowanie nie będzie istotnie wpływać na zmianę charakteru krajobrazu analizowanego obszaru, gdyż plan w dużej mierze sankcjonuje istniejące zagospodarowanie terenu. Realizacja ustaleń planu związana jest z ingerencją w aktualny krajobraz głównie poprzez wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych. Wpływ przekształceń ograniczony będzie jednak tylko do skali lokalnej, a skala przekształceń zależy będzie od charakteru zagospodarowania poszczególnych działek.

Charakter i zasięg potencjalnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją zagospodarowania przestrzennego przedstawionego w analizowanym planie będzie relatywnie niewielki i ograniczony praktycznie do terenu planu. Dlatego też nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Ponadto ze względu na to, iż planowane rozwiązania nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na gatunki i siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000, jak również na inne obszary szczególnie cenne przyrodniczo, nie wskazano rozwiązań mających na celu kompensację przyrodniczą.

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektowanego planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko oraz na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Natomiast w celu ograniczenia ewentualnych niekorzystnych oddziaływań oraz zmian w środowisku wywołanych realizacją ustaleń planu, w dokumencie zaproponowano liczne rozwiązania ograniczające.

Podsumowując, nowo opracowany dokument uwzględnia potrzeby rozwojowe gminy, jednocześnie sankcjonując wymogi ochrony środowiska.

Literatura

1. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe (Małgorzata Barszczewska, Bledzew, grudzień 2020).
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego (*uchwała Nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r.*).
3. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967).

Spis rycin

Ryc. 1. Położenie administracyjne obszaru opracowania	8
Ryc. 2. Kompleksy rolniczej przydatności gleb (źródło: IUNG Puławy)	11
Ryc. 3. Typy i podtypy gleb (źródło: IUNG Puławy)	12
Ryc. 4. Rodzaje i gatunki gleb (źródło: IUNG Puławy)	13
Ryc. 5. Obszaru opracowania na tle mapy hydrologicznej	16
Ryc. 6. Obszar opracowania na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	17
Ryc. 7. Obszar opracowania na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych	18
Ryc. 8. Obszar opracowania na tle obszarów chronionego krajobrazu	22
Ryc. 9. Obszar opracowania na tle korytarzy ekologicznych (źródło: PAN Białowieża)	24

Spis tabel

Tab. 1. Położenie obszaru planu wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	7
Tab. 2. Jednolite części wód powierzchniowych występujące w granicach opracowania	15
Tab. 3. Jednolite części wód podziemnych występujące w granicach opracowania	15

Załącznik nr 1 – Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań o których mowa w art. 74a ust. 2 *ustawy*
o oś

Załącznik 1

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Małgorzata Barszczewska

